

Lausuntokooste:

Lausuntoja antoivat seuraavat tahot: Varsinais-Suomen ELY-keskus, Satakuntaliitto, Varsinais-Suomen liitto, Rauman kaupunki, Porin kaupunki, Merikarvian kunta, Luvian kunta, Kustavin kunta, Liikennevirasto, Museovirasto, Satakunnan museo, Satakunnan luonnonsuojelupiiri, Riista- ja kalatalouden keskusliitto, Rauman seudun lintuharrastajat, Teollisuuden voima, Suomen majakkaseura ry, Raumanmeren kalastusalue, Länsi-Suomen merivartiosto, Selkämeren ammattikalastajat, Lounais-Suomen vapaa-ajankalastajat, Selkämeren kansallispuiston ystävät ry., Porin lintutieteellinen yhdistys ry., Varsinais-Suomen maakuntamuseo, Mooskerin kiinteistöyhdistys ry, Suomen metsästäjäliiton Satakunnan piiri ry, Suomen riistakeskus, Reposaaressa metsästysseura ry, Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri ry, Uudenkaupungin ympäristöyhdistys, Riitsaranlahden kiinteistönomistajat sekä viisi yksityishenkilöiden lähettämää lausuntoa. Yhteensä 35 lausuntoa.

HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMAN KOHTA, LAUSUJA JA EHDOTUS	METSÄHALLITUKSEN KOMMENTTI	AIHEUTUNUT TOIMENPIDE HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMASSA
YLEISTÄ		
<p>Varsinais-Suomen ELY-keskus: Hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnos on valmisteltu laajasti ja hyvin. ELY-keskus pitää vyöhykejako rajoitusalueineen hyvänä ja luonnonarvojen säilymistä edistävänä.</p>		<p>Ei muutosta suunnitelmaan</p>
<p>Satakuntaliitto: Satakuntaliitto pitää hyvänä että Metsähallitus etenee suunnitelmallisesti Selkämeren kansallispuiston ja Selkämeren Natura 2000 –alueiden hoidon ja käytön suunnittelussa. Suunnitelma on laadittu laajassa yhteistyössä alueen toimijoiden, kansalaisjärjestöjen kuin alueen käyttäjien kanssa. Satakuntaliitto pitää erittäin tärkeänä että suunnitelma toteutetaan määrätietoisesti ja että valtion talousarviossa varataan riittävät resurssit suunnitelman toteuttamiseen. Yksi esimerkki kiireellisestä toteutettavasta kohteesta ovat Säpin sataman kunnostussuunnitelman toteuttamista koskevat toimenpiteet. Vastaavanlaisia hks:ia on valmistunut viime vuosina muu muassa Pohjois-Satakunnan alueelle. Näiden kaikkien suunnitelmien valmistuminen antaa hyvän pohjan Satakunnan ja lähimaakuntien alueella sijaitsevien luontoalueiden ylimatekunnalliseen ja verkostomaiseen virkistys- ja luontomatkailun kehittämiseen luonto- ja kulttuuriympäristön arvot huomioonottavalla tavalla.</p>	<p>Metsähallitus pitää Säpin sataman kehittämistä yhtenä kiireellisimmistä toimenpiteistä Selkämeren kansallispuistossa. Sitä varten on laadittu erillinen selvitys, joka valmistuu vuoden 2014 lopussa. Satamahanke edellyttää lupaprosessia ja rahoituksen saamista toteutuakseen</p>	<p>Säpin laituria koskeva kirjaus tarkennettu lomakkeella 21A (luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet).</p>
<p>Varsinais-Suomen liitto: Varsinais-Suomen liitto pitää erittäin hyvänä asiana laajaa kuulemista ja informaation jakamista paikallisissa yleisötilaisuuksissa HKS:n valmistelun yhteydessä. HKS ei ole ristiriidassa maakuntakaavan tai muiden maakunnallisten tavoitteiden kanssa. Liitto näkee, että kansallispuistoalueen kalastus, matkailu- ja virkistyskäytön tulee olla mahdollisimman monikäyttöinen ja sallia retkeily-, kalastus- ja metsästystoimintaa niiltä osin, kun ne luontoarvojen turvaamisen kautta ovat mahdollisia. Varsinais-Suomen liitto edellyttää että Metsähallitus omien rahoitustensa kautta resursoi riittävästi rahaa myös kansallispuistojen kehittämiseen ja hoitoon.</p>		<p>Ei muutosta suunnitelmaan</p>
<p>Rauman kaupunki: Laadittu Selkämeren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnos edistää saariston ja meriluonnon suojelua ja kestävästä käytöstä sekä ottaa huomioon Rauman kaupunginvaltuuston hoito- ja käyttösuunnitelmalle asettamat tavoitteet.</p> <p>Lisäksi ympäristölautakunta saattaa Metsähallituksen tietoon</p>	<p>Rauman kaupungin lausunto sisältää yksityiskohtia jotka on otettu huomioon suunnitelmassa tai pyritään ottamaan huomioon toiminnassa ja toimenpidesuunnitelmissa jatkossa. Olemassa olevien väylien kunnostustoimenpiteet ovat mahdollisia (luonnonsuojelulaki 1096/1996 §14) sekä kansallispuistossa että Natura 2000 –alueilla. Vesirakentamista ohjaa vesilaki. Satama-alueiden rajaus</p>	<p>Lisäys lomakkeelle 23 (muu luonnonvarojen alueiden käytön periaatteet) koskien sataman näkökohtia.</p>

<p>ympäristönsuojelupäällikön edellä esittämät näkökohdat otettavaksi huomioon hoito- ja käyttösuunnitelman viimeistelyssä tai erillisissä toiminta- ja hankesuunnitelmissa.</p> <p>Toimintaympäristön muuttuessa tulee hoito- ja käyttösuunnitelmaa toteutettaessa huomioida eri osapuolten, mm. elinkeinoelämän toiminnalliset tarpeet.</p> <p>Lisäksi lisätään myös satamajohtajan aiemmin esille tuomat asiat: 1. Sataman nykytoiminta pitää olla mahdollista jatkossakin sekä mahdolliset uudet toiminnot sallittuja (asiaahan hallitaan ympäristöluvin), 2. Satama on voitava laajentaa tarvittaessa myös uusille alueille, 3. Nykyiset kauppamerenkulun väylät tule olla liikennöitävissä sekä tehtävissä tarvittavat kunnostustoimet, 4. Väyliä on voitava syventää tai muuten parantaa tarvittaessa.</p>	<p>määritetään kaavoituksessa.</p>	
<p>Porin kaupunki: Hoito- ja käyttösuunnitelma on aihepiireiltään erittäin kattava ja siinä on asiantuntijoiden lisäksi käytetty hyväksi laajaa paikallisten tahojen asiantuntemusta. Suunnitelmassa on huomioitu luontoarvojen lisäksi mm. paikalliskulttuuri, maisema, ammattikalastus ja tutkimus. Tätä voidaan pitää hyvänä asiana. Samoin kansallispuiston jakaminen retkeily-, syrjä - ja rajoitusvyöhykkeisiin tuntuu toimivalta luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja alueen muun käytön tavoitteiden yhdistämisessä . Arvioituihin rahallisiin resursseihin nähden, jotka ovat suunnitelman voimassaolokaudella (15 vuotta) keskimäärin 350 000 onkin suunnitelman toteuttaminen käytännön tasolla erittäin haastava tehtävä. Suunnitelma on myönteisellä tavalla huomioinut kansallispuistoon kuulumattomien, mutta luontokokonaisuudeltaan puistoon kiinteästi liittyvien Natura 2000-alueiden, kuten Yyterin dyynialueen ja Preiviikinlahden saarten hoitotoimet ja muun kehittämisen. Tämä luo hyvän lähtökohdan tulevaisuudessa mahdollisesti tapahtuvalle vielä kiinteämmälle yhteistyölle kansallispuistoalueen kanssa. Ympäristövirastolla on Yyterinniemellä laaja retkeilyreitiverkosto siihen liittyvine rakenteineen. Verkosto rajautuu kansallispuisto alueeseen, mikä on kaupungin omassa työssä huomioitu ja tullaan huomioimaan jatkossakin. Asia on myös huomioitu suunnitelmassa asianmukaisesti.</p> <p>Kansallispuiston käytön ja hoidon kannalta kulunohjauksen toimivuus on ensiarvoisen tärkeää. Suunnitelmassa on esitetty karkeita kävijämääräarvioita ja niiden kehitystrendejä, joiden pohjalta tehdään päätelmiä käytön kestävydestä ja kävijöiden turvallisuudesta. Tutkimusosiossa ei ole kuitenkaan mainittu kävijätutkimusten tekoa ja virkistysosiossakin viitataan vain muista kansallispuistoista</p>	<p>Selkämeren kansallispuiston rajojen aukaisu ja merkintä on suureksi osaksi tehty vuoden 2014 lopussa ja tullaan saattamaan loppuun lähivuosien aikana. Kun rajoitusalueita perustetaan, myös ne tulevat näkyviin sekä maastoon että opastusaineistoihin. Kansallispuiston rakenteesta johtuen, sen rajojen esiintuominen selkeästi opastusaineistoissa on tärkeää. Hoito- ja käyttösuunnitelmapohja on saanut palautetta vaikealukuisuutensa takia. Lähivuosien aikana suunnitelma pohja viedään tietokantapohjaiseksi jolloin sen luettavuutta ja karttaesityksiä pyritään parantamaan.</p>	<p>Kävijätutkimus ja kestävyysnäkökulmat lisätty lomakkeelle 21B (luonnon virkistyskäyttö: palveluvarustus)</p>

<p>saatuihin kokemuksiin. Resurssi - ja vaikuttavuuden seuranta - osioissa asia on tosin mainittu. Ympäristöviraston näkemyksen mukaan jo tässä vaiheessa on tehtävä selkeä suunnitelma tulevien vuosien kävijämäärien seurantatutkimuksista kulunohjausta ja rakenteiden tarvetta ohjaamaan.</p> <p>Selkämeren kansallispuisto on vesialueeltaan laaja, mutta maa - aluetta puiston kokonaispinta-alasta on vain pieni osa, koska vain valtion omistamat alueet voivat kuulua kansallispuistoon. Näin ollen kansallispuiston rajat ovat maa-alueiden osalta useassa kohdin suhteellisen epämääräisiä, mikä on kansalaisten kannalta vaikeasti hahmotettava asia. Tämän asian viestimiseen tulee jatkossa kiinnittää huomiota puiston käytön kehittämisessä ja informaation välittämisessä.</p> <p>Suunnitelman liitteeseen 160-sivuinen lausuntoversio on erittäin raskaslukuinen, koska se koostuu käytännössä taulukoista, joiden teksti on lisäksi painettu erittäin pienellä kirjaimella. Hoito- ja käyttösuunnitelmasta onkin jatkoa ajatellen saatava käyttöön kevyempiä, iskevämpiä ja mielellään alue- tai teemakohtaisia versioita, mikä edistäisi Selkämeren kansallispuiston luontoon, kulttuuriperintöön, luonnonharrastukseen, opetukseen, tutkimukseen, ympäristömuutosten seurantaan ja ammattikalastuksen elinvoimaisena säilymiseen liittyviä tavoitteita Selkämeren kansallispuistosta annetun lain mukaisesti.</p>		
<p>Luvian kunta: Kansallispuiston käytön ja hoidon kannalta kulunohjauksen toimivuus on ensiarvoisen tärkeää. Suunnitelmassa on esitetty karkeita kävijämääräarvioita ja niiden kehitystrendejä, joiden pohjalta tehdään päätelmiä käytön kestävydestä ja kävijöiden turvallisuudesta. Olisi hyvä jo tässä vaiheessa tehdä selkeä suunnitelma tulevien vuosien kävijämäärien seurannasta mm. kulkureittien ja rakenteiden tarvetta ohjaamaan.</p> <p>Kansallispuiston rajat ovat vaikeasti hahmotettavissa. Rajojen ja kansallispuiston määräysten käytännön merkintään tuleekin kiinnittää puiston jatkokehittämisessä ja informaation jakamisessa erityistä huomiota.</p> <p>Suunnitelman perusteella muflonien metsästyks jatkua Säpin saarella luonnonsuojelulain mahdollistamalla poikkeusluvulla. Harmaahylkeitä voidaan metsästää normaalien lupamenettelyjen mukiaan. Kokonaisuudessaan suunnitelma turvaa erätalouden ja ammattikalastuksen intressit kansallispuistoalueella riittävällä tavalla.</p> <p>Lomakepohjainen suunnitelma on erittäin raskaslukuinen. Jatkoa</p>	<p>Selkämeren kansallispuiston rajojen aukaisu ja merkintä on suureksi osaksi tehty vuoden 2014 lopussa ja tullaan saattamaan loppuun lähivuosien aikana. Kun rajoitusalueita perustetaan, myös ne tulevat näkyviin sekä maastoon että opastusaineistoihin. Kansallispuiston rakenteesta johtuen, sen rajojen esiintuominen selkeästi opastusaineistoissa on tärkeää. Hoito- ja käyttösuunnitelmapohja on saanut palautetta vaikealukuisuutensa takia. Lähivuosien aikana suunnitelma pohja viedään tietokantapohjaiseksi jolloin sen luettavuutta ja karttaesityksiä pyritään parantamaan.</p>	<p>Kävijätutkimus ja kestävyysnäkökulmat lisätty lomakkeelle 21B (luonnon virkistyskäyttö: palveluvarustus)</p>

<p>ajatellen HKS:stä tulisi laatia tiivistettyjä ja myös painettuja aluekohtaisia versioita mikä edistäisi kansallispuiston lain tavoitteita.</p>		
<p>Merikarvian kunta: Merikarvian kunta esittää lausuntonaan, että alueen pysyvyyden sekä kehityksen kannalta on ollut hyväksi laatia hoito- ja käyttösuunnitelma. Suunnitelmissa esitettäviä keskeisimpiä toimenpiteitä ovat virkistyskäytön kehittäminen ja nimenomaan kärkikohteiden toimintaa kehitetään vastaanottamaan monipuolisesti erilaisia kävijäryhmiä. Alueen etelä-pohjoissuuntainen muoto, Pohjanlahden eteläosan Kustavin Katanpäästä Merikarvian Kasalaan, mahdollistaa luonnon sekä eliöstön monimuotoisuuden havainnoinnin. Suunnitelmassa mainittujen kärkikohteiden sijoittuminen tällä akselilla on hyvin eteläpainotteinen, pohjoisimman kärkikohteen sijoituessa Preiviikinlahdelle. Suunnitelmassa on mainittu esimerkiksi Ouran saaristo potentiaalisena luontomatkailukohteena sekä kohteena johon laaditaan erillinen toimenpidesuunnitelma. Suunnitelmassa tulisi painotusta lisätä pohjoisosan alueen tavoitteiden asetteluun sekä toteutussuunnitelmaan.</p>	<p>Ouran saaristo ja etenkin Merikarvian kunnan omistama Ouraluoto muodostaa yhden kansallispuiston kärkikohteista.</p>	<p>Muutos lomakkeelle 21A (luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet) siten että Ouran saaristo on yksi kärkikohde.</p>
<p>Liikennevirasto: Hoito- ja käyttösuunnitelman alueella kulkee monia kauppamerenkulun ja alemman väyläluokan vesiväyliä. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa tulee huomioida vesiliikenteen toimintaedellytykset, joilla turvataan vesiliikenteen liikennöinti alueella myös jatkossa. Alueella kulkee useita kauppamerenkulun väyliä, mutta pienet vesiväylät ja niiden kehittäminen on myös tärkeää huomioida, sillä liikenteen (myös veneily kansallispuistossa) keskittyessä merkityille väylille, liikenteen turvallisuus ja mahdolliset haitat ovat paremmin hallinnassa veneliikenteen keskittyessä pienemmille väylille, pois alusliikenteen käyttämiltä kauppamerenkulun väyliltä. Vesiväylien kehittäminen ja ylläpito vaatii aika ajoin mm. ruoppaustoimenpiteitä sekä turvalaitteiden asettamista ja huoltoa, eikä toimenpiteiden suorittaminen saa vaarantua tai hankaloitua tarpeettomasti alueelle tehtävän hoito- ja käyttösuunnitelman vuoksi. Vesiväylien kehittämisellä ja ylläpidolla osaltaan voidaan parantaa myös merenkulun turvallisuutta. Hoito- ja käyttösuunnitelma ei myöskään saisi aiheuttaa vesiliikenteen kehittämis- tai ylläpitohankkeille merkittäviä lisäselvitystarpeita hankkeiden lupahakemusprosesseissa. Alueen eri toimintojen huomioiminen ja yhteensovittaminen sekä Suomen viennin ja tuonnin edellyttämien kuljetusten mahdollistaminen ovat tärkeitä huomioon otettavia seikkoja laadittaessa hoito- ja käyttösuunnitelmaa. Liikennevirasto on korostanut samoja vesiväylien ylläpito- ja kehittämistarpeita myös alueellisissa vesiensuojeluohjelmissa, joiden laatiminen on parhaillaan käynnissä.</p>	<p>Kansallispuistossa ja Natura 2000 –alueilla vesiväylien ja merimerkkien kunnostaminen sekä turvalaitteiden edellyttämät vähäiset raivaukset ovat mahdollisia. Väylien ruoppaustoimenpiteet edellyttävät vesilain mukaista lupaa ja Natura 2000 –alueella myös vähintään Natura vaikutusten tarveharkintaa. Hoito- ja käyttösuunnitelma ei siis vaikeuta vesiväylien huoltoa, ylläpitoa ja kunnostusta.</p>	<p>Yhteenvedon nykytilanteen kuvaukseen lisätään maininta vesiväylistä.</p>

<p>Yhteenvedon nykytilan kuvauksessa ei ole mainittu alueella olevista vesiväylyistä, jotka kuitenkin osaltaan mahdollistavat hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainitut virkistyskäytön ja kalastuksen, puhumattakaan alueen kauppamerenkulusta.</p>		
<p>Länsi-Suomen merivartiosto: Rajavartiolaitos osallistuu luonnonsuojelulain (1096/1996) 8. luvun 60 a §:n mukaan luonnonsuojelulain noudattamisen valvontaan luonnonsuojelualueilla. Valvontatehtävien tarkoituksenmukaisuuden ja tehokkuuden takaamiseksi suunnitellut kielto- ja rajoitusalueet tulee merkitä maastoon ja merikarttoihin mahdollisimman pian niiden astuttua voimaan.</p>	<p>Rajoitusalueet tullaan merkitsemään sekä maastoon että karttoihin.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos: Kansallispuiston yhtenä päämääränä on ”Turvata ammattikalastuksen säilymistä elinvoimaisena edistämällä erityisesti luonnonkalakantojen suojelua ja niiden elvyttämistä”. RKTL pitää esitettyä päämäärää tärkeänä ja kannatettavana.</p> <p>Toimenpidesuunnitelmia laadittaessa käytetyt aineistot ja lähtökohdat tulisi kuvata selkeästi, jotta suunnitelmista ilmenisivät käytettävät tiedot ja toimenpidevaiheet. Avoimuus lisää toimenpidesuunnitelmien hyväksyttävyyttä ja auttaa kehittämään vuorovaikutusta paikallisten toimijoiden kanssa. Suojelusta aiheutuneet muutokset ovat paikoin synnyttäneet erimielisyyksiä alueiden käyttäjien ja hallinnon välille. RKTL pitää tärkeänä sitä, että myöhemmissä toimenpidesuunnitelmissa ja ja muissa yhteyksissä täsmennetään suojelualuekiinteistön käytännön vaikutuksia paikallisella tasolla. Toimenpidesuunnitelmat tulee laatia, päivittää ja hallinnoida avoimessa, tiiviissä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.</p> <p>Selkämeren kansallispuiston on lain 326/2011 § 4 perusteella erityisasemassa, koska siihen kuuluvat vesialueet rinnastetaan yleiseen vesialueeseen. Yleisen vesialueen kalastuksesta päättävät tällä hetkellä ELY-keskukset. Uudistettavassa kalastuslaissa (hallituksen esitys kalastuslaiksi, luonnos 4.12.2013, s. 33) todetaan että kalastusoikeudesta ja –luvista yleisillä vesillä päättäisi valtion edustajana ELY-keskusten sijaan Metsähallitus. HKS:ssä ei tarkastella kalastuslain uudistuksen myötä mahdollisesti muuttuvaa hallintoa eikä sen vaikutusta kansallispuiston vesialueiden hallintaan ja kalastusoikeuksiin. Sekä nykyisessä että valmisteluvaiheessa olevassa uudessa kalastuslaissa kalastusalueet laativat kalastuksen osalta käyttö- ja hoitosuunnitelmat. Ne, vesialueiden nykyiset kalastussäännöt ja Selkämeren kansallispuiston</p>	<p>Jatkossa laadittavat toimenpidesuunnitelmat tullaan osallistamaan tarvittaessa riippuen kohteesta ja toimenpiteiden laajuudesta.</p> <p>Kalastuslakiuudistus on ollut vireillä HKS-prosessin aikana, mutta siinä olevia kirjauksia ei ole otettu ennakkoidusti mukaan suunnitelmaan. HKS ja Selkämeren kansallispuistosta annettua lakia noudatetaan samalla tavalla myös mikäli Metsähallitus tulevaisuudessa päättää kalastuksesta yleisellä vesialueella. Kalastusalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmat ohjaavat kalastusta yksityiskohtaisesti ja tämä HKS ei ole niiden kanssa ristiriidassa. Osa kalastusalueiden suunnitelmista ovat vanhentuneita ja tullaan Metsähallituksen tietojen mukaan päivittämään lähitulevaisuudessa.</p> <p>Kansallispuistossa olevia kalamajoja voidaan käyttää ja vuokrata ammattikalastuskäyttöön myös jatkossa. Metsähallitus pyrkii yhteistyössä muiden tahojen kanssa myös kunnostamaan kulttuuriperinnöltään arvokkaimpia kalamajoja esimerkkeinä kalastuskulttuurista (esim. Porin Munakarim kalamaja kunnostettiin vuonna 2014).</p>	<p>Lisätty maininta kalastusopastoinnista lomakkeella 21A (luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkaillen toimenpiteet). Vesiviljely on mainittu lomakkeella 22 (erätalouden toimenpiteet), mutta sitä on lausunnon perusteella tarkennettu.</p>

<p>toimenpidesuunnitelmat tulee sovittaa yhteen ristiriitojen välttämiseksi.</p> <p>HKS:ssä ei ole huomioitu kalastusopastointia, joka on kehittämässä Lounais-Suomen rannikolla merkittäväksi elinkeinoksi. Opastointia voidaan nähdä osana laajaa luontomatkailua, joka koskee myös kansallispuistoaluetta. Toimenpidesuunnitelmissa tulee täsmentää kalastusopastointia kansallispuiston alueella. Ammattikalastajat ja Metsähallitus voivat toimia saaristossa monin tavoin yhteistyössä. Yksi keino on edistää ammattikalastajien saaristotukikohtien säilymistä ja jopa niiden käytön elvyttämistä. HKS:ssä ei mainita vesiviljelyä. Kansallispuistoa perustettaessa haluttiin turvata vesiviljelyn kehittämisen edellytykset, vaikka itse puistossa kalankasvatus ei ole sallittua. Kansallispuiston lain perusteluissa vesiviljelyn sijoittaminen puiston länsipuolisille merialueille ei ole estettä. Puiston rajausta on laadittu myös siten, että se mahdollistaa kalankasvatustoiminnan sijoittamisen puiston itäpuolella olevalle valtion yleiselle vesialueelle. RKTL esittää että kansallispuistoa koskevissa suunnitelmissa mainitaan että puisto ei estä vesiviljelyn laajentamista puiston lännen puoleisille syville avomerialueille ja mahdollistaa vesiviljelyn sijoittamisen puiston itäpuolisille valtion yleiselle vesialueelle.</p>		
<p>Varsinais-Suomen maakuntamuseo: Alueen rakennuskanta on varsin runsas ja pääosin kulttuurihistoriallisesti hyvin merkittävää. Suunnitelman mukaan alueella on 14 muinaisjäännösrekisterissä olevaa kohdetta ja 305 kpl muita arkeologisia kohteita. Varsinais-Suomen maakuntamuseo toivoo saavansa käyttöönsä tiedot/raportin viimeksi mainituista muista arkeologisista kohteista Varsinais-Suomen alueella. Maakuntamuseo pitää tärkeänä että kansallispuistossa huomioidaan ja pyritään vaalimaan myös ihmisen toiminta luonnon ja maiseman arvojen lisäksi. Suunnitelmassa on kulttuuriperintö tuotu asianmukaisesti esille ja sen vaalimisen tarve on ohjelmassa selkeästi todettu.</p>	<p>Maakuntamuseolle toimitetaan tiedot ja raportti alueen kulttuuriperinnöstä erikseen.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Satakunnan luonnonsuojelupiiri: Hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu hyvin ja osallistaminen on hoidettu erinomaisesti. Muodoltaan taulukkomainen esitystapa ei valitettavasti palvele suunnitelman luettavuutta. Keskeinen sisältö ja asiayhteydet ovat paikoin vaikeasti hahmotettavissa. Suotavaa olisi että suunnitelmasta tehtäisiin lukukelpoinen ja asioita paremmin avaava.</p>	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelmapohja on saanut palautetta vaikealukuisuutensa takia. Lähivuosien aikana suunnitelma pohja viedään tietokantapohjaiseksi jolloin sen luettavuutta ja karttaesityksiä pyritään parantamaan.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Teollisuuden Voima: Olkiluodon ydinvoimalaitosten toimintaa ja purkuvesiä on käsitelty Selkämeren kansallispuiston</p>		<p>TVO:n ehdottamat lisäykset lisätään lomakkeille 1 ja 12.</p>

<p>lainvalmistelussa. TVO ehdottaa että asia lisittäisi myös hks:ään: kohtaa 1 Nykytilan kuvaus lisittäisiin hallituksen esityksen 103/2010 ollut kohta: "Eurajoen Olkiluodossa kansallispuiston läheisyydessä toimii ydinvoimaloita, jotka purkavat jäähdytysvettä merialueille. Jäähdytysvesien lämmittävä vaikutus ulottuu jossain määrin myös kansallispuiston vesialueelle. Suurin osa kansallispuiston vesialueesta kuuluu myös Natura 2000 –verkostoon. Ydinvoimaloiden vesi- ja ympäristölupalain mukaisia lupia harkittaessa näiden laitosten lämpökuorman vaikutuksia arvioidaan jo nykyisellään luonnonsuojelulaissa olevien Natura 2000 –verkostoa koskevien arviointisäännösten mukaisella tavalla. Kansallispuiston perustaminen ei tuonut tähän arviointiin, eikä kansallispuiston tavoitteisiin liity seikkoja, jotka vaikeuttaisivat ydinvoimalaitosten toimintaa." Sekä kohtaan 12 Muu luonnonvarojen käyttö, käyttöoikeudet ja sopimukset lisättäisiin kansallispuistolain 7§:n mukainen kirjaus: "Selkämeren kansallispuistossa voidaan rauhoitusmääräysten estämättä Metsähallituksen luvalla tehdä Olkiluodon voimalaitoksen jäähdytysveden kauko-oton ja –purun edellyttämiä toimenpiteitä."</p>		
<p>Suomen majakkaseura ry: Suunnitelma painottuu ymmärrettävästi vedenalaisiin ja saarien ja rantojen luonnonsuhteisiin niin luontotyyppien kuin lajistojenkin osalta. Selkämeren kansallispuisto on kuitenkin myös poikkeuksellisen vahva merihistoriallinen kokonaisuus ja erityisesti sen majakoiden Isokari, Kylmäpihlaja, Säppi ja pookien Lyökki, Santakari ja Ourat vuoksi. Suunnitelmassa esitetään matkailullisten majakkakohteiden toimivan yritysveloitetusti ja alueen kuntien hallinnan mukaisin toimin. Konsepti on mielestämme toimiva kunhan matkailupalvelujen rakentaminen ja toiminta huomioi merihistorialliset seikat niin merimerkkiluotojen, rakennusten, rakenteiden kuin luonnon ja ympäristönkin suhteen. Matkailun tulee olla oikean mittakaavaista näissä perinteisissä ja historiallisesti arvokkaissa kohteissa. Valvonnan ja seurannan tulee olla kattava niin Metsähallituksen kuin kuntienkin toimesta. Lisäksi tulee huolehtia muutoinkin merihistoriallisten kohteiden kunnosta riittävän hyvin ja kunnioittavasti niin valtion, kuntien kuin yksityisin rahoituksin. Suomen Majakkaseura erityisenä merihistoriaa vaalivana seurana on valmis yhteistyöhön ja antamaan asiantuntemustaan tarvittaessa.</p>	<p>Metsähallitus noudattaa kestävän luontomatkailun periaatteitaan kansallispuistojen virkistyskäytössä. Myös yhteistyöyritykset ja –tahot pyritään noudattamaan näitä ohjeita. Metsähallitus on kiitollinen Suomen majakkaseuran kanssa käydystä yhteistyöstä mm. kansainvälisen majakkapäivän tapahtumiin liittyen.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Museovirasto: Arkeologinen kulttuuriperintö on huomioitu hoito- ja käyttösuunnitelman kaikissa osissa, unohtamatta vedenalaisiaakaan kohteita, mikä on myönteistä. Nykytilan kuvauksessa kerrotaan kerätyistä hylkytiedoista ja niiden lukumäärästä (Selkämeren hylkykartoitus, Mikko Kamula 7.2.2013). Arkeologisen kulttuuriperinnön kokonaiskuvan luomiseksi suunnitelman alueelta</p>	<p>Kulttuuriperinnöstä valmistuu erillinen raportti jossa kyseiset kohteet esitellään tarkemmin.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>

<p>olisi hyödyllistä tuoda selkeästi esiin myös tunnettujen maassa olevien muinaisjäännösten määrä. Liitekartta muinaisjäännöksistä ja vedenalaiskohteista olisi havainnollinen. Nykytilan kuvauksesta käy ilmi, että hylkytietoja on koottu haastatteleamalla eikä maastoinventointeja tekemällä. Maassa olevien arkeologisten kohteiden osalta voisi nykytilan kuvaukseen liittää tiedon siitä, kuinka kattaviin ja tuoreisiin inventointeihin Selkämeren kansallispuiston muinaisjäännöstieto tällä hetkellä perustuu.</p>		
<p>Raumanmeren kalastusalue: Raumanmeren kalastusalue tahtoo muistuttaa, että kalastusalueella on oma käyttö- ja hoitosuunnitelma, jota tulisi noudattaa myös kansallispuiston Raumanmeren kalastusalueeseen kuuluvilla vesialueilla sillä sitovuudella kuin kalastuslain 82§:ssa säädetään. Raumanmeren kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan on kirjattu kalakantojen hoitoa ja käyttöä koskevat yleiset tavoitteet ja jopa varsin yksityiskohtaisia pyydysmääräyksiä. Hylkeenmetsästyksen salliminen Selkämeren kansallispuiston alueella on kalastuksen kannalta hyvä asia. Tosin mairinnousukielto tietyillä ulkoalustoilla hylkeenmetsästysaikaan vaikeuttaa turvallista ja tehokasta hylkeenmetsästystä tukevan ampuma-alustan puuttuessa juuri näiden luotojen läheisyydestä. Raumanmeren kalastusalue toteaa kalastusasioiden olevan yleistasolla hyvin huomioonotettu Selkämeren kansallispuiston käyttö- ja hoitosuunnitelmassa.</p>	<p>HKS on kalastusalueiden yksityiskohtaisten käyttö- ja hoitosuunnitelmien periaatteiden mukainen. HKS ei pyri ohjaamaan kalastusta (esim alamittoja, pyydysmääriä), mutta ehdottaa esim. selvitys-, tutkimus ja kunnostustarpeita. Harmaaahylkeen metsästys tapahtuu sulan veden aikana yleensä niin pieniltä kareilta että niissä ei pesi lintuja eikä mahdollisista rajoitusalueista siten luultavasti ole suurta merkitystä harmaaahylkeen metsästykselle. Rajoitusalueet koskevat Porin Preiviikinlahtea lukuun ottamatta pelkästään maa-alueita.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Satakunnan museo: HKS:ää laadittaessa on pyritty osallistamaan suunnitteluun. Satakunnan museo pitää tätä myönteisenä ja hyvänä tapana. Museokeskus katsookin että pysyvä yhteistyö ja vuorovaikutus eri alan toimijoiden sekä suunnittelualueen kuntien asukkaiden ja eri käyttäjäryhmien kesken on edellytys asetettujen tavoitteiden toteutumiselle. Lomakemuotoinen suunnitelma on raskaslukuinen ja tietojen löytäminen on toisinaan vaikeaa. Käsiteltävä alue on laaja ja vaikka liitteessä onkin karttoja, on yksityiskohtaisempien kohdetietojen paikallistaminen vaikeaa, sillä lomakkeiden teksteissä ei juuri esiinny kuntien nimiä.</p>	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelmapohja on saanut palautetta vaikealukuisuutensa takia. Lähivuosien aikana suunnitelma pohja viedään tietokantapohjaiseksi jolloin sen luettavuutta ja karttaesityksiä pyritään parantamaan.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Lounais-Suomen vapaa-ajankalastajat ry: vapaa-ajan kalastuksen kannalta tärkeää että kansallispuiston vesialueet rinnastetaan yleiseen vesialueeseen. Myönteistä että tulentekopaikkojen rakentamiseen kiinnitetään huomiota. Suunnitelmassa ei ole huomioitu Olkiluodon ydinvoimalan laajennuksen tuomien lisääntyvien lauhdevesien vaikutusta alueen kalastoon ja luontoon. Tärkeää että kalojen kutualueet kartoitetaan ja edellytykset niiden säilymiselle turvataan. Lohikalojen nousu alueen jokiin turvattava myös kansallispuiston puitteissa siltä osin kuin mahdollista. Suunnitelman tavoiteosiossa tulisi asettaa tavoitteet myös</p>	<p>Olkiluodon ydinvoimalan lisääntyvien lauhdevesien vaikutuksia arvioidaan erikseen hankkeen luvituksen yhteydessä. Lohi- ja vaelluskalojen nousu alueen jokiin ei ratkaista tässä HKS:ssä, vaan eri hankkeissa ja toimenpiteillä. Metsähallitus pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan näiden toimenpiteiden edistymistä. Kutualuekartoitukset ovat usean eri toimijan yhteistyötä, mm. RKTL, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ammatti- ja vapaa-ajankalastusjärjestöt, kalastusalueet jne. Vapaa-ajankalastuksen tavoitteet nivoutuvat sekä ammattikalastuksen että virkistyskäytön</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>

<p>virkestyskalastuksen edellytysten kehittämiseksi samalla tavalla kuin ammattikalastuksen kohdalla.</p>	<p>tavoitteiden toteutumiseen. Esim. virkestyskäyttöön liittyy erikseen vapaa-ajankalastajia varten suunniteltavia toimenpiteitä.</p>	
<p>Selkämeren kansallispuiston ystävät ry: Suunnitelma on tavattoman laaja ja lähtökohtaisesti huolellisesti tehty. Se sisältää sekä kansallispuiston ja siihen liittyvien muiden suojele- ja Natura-alueiden hoidon ja käytön strategian että sen toteutuksen operatiivisen toimenpidesuunnitelman keskeisiltä osiltaan. Joitakin aukkoja tai epäloogisuuksia suunnitelmassa kuitenkin on. Metsähallituksen suunnitelmaformaatti on hyvin hankala eikä sovellu jokamieskäyttöön. Ehdotammekin, että Metsähallitus tiivistäisi siitä selkokielisen version sidosryhmien ja puiston käyttäjien tarpeisiin.</p>	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelmapohja on saanut palautetta vaikealukuisuutensa takia. Lähivuosien aikana suunnitelma pohja viedään tietokantapohjaiseksi jolloin sen luettavuutta ja karttaesityksiä pyritään parantamaan. Hoito- ja käyttösuunnitelman tueksi laaditaan Selkämeren kansallispuiston käsikirja, jossa nostetaan esille kansallispuiston tärkeimmät luontoarvot, muuta arvot ja kohteet.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Porin lintutieteellinen yhdistys ry: Selkämeren kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma on asiasisällöltään suuri kokonaisuus ja koskee maantieteellisesti hyvin laajaa aluetta. Hoito- ja käyttösuunnitelma (hks) on tarkoitettu sekä Selkämeren kansallispuiston että siihen liittyvien Natura 2000 -alueiden maankäytön pitkän aikavälin strategiseksi suunnitelmaksi ja linjaukseksi. Hks:n tarkoitus toimia tietopakettina, jonka avulla sovitetaan yhteen luonnonsuojelun, virkestyskäytön ja alueen muun käytön tavoitteet ja johon perustuvat jatkossa toteutettavat luonnonhoidot, inventoinnit ja seuranta. Suunnitelmaan on tehty huomattava määrä pohjatyötä ja suunnitelmakausi on pitkä, noin 15 vuotta. Hoidon osalta on toimenpiteiden suunnittelu jätetty myöhemmin laadittavaan luonnonhoidon yleissuunnitelmaan. Metsähallituksen käyttämä formaatti on kuitenkin vaikeaselkoinen ja osin Etelä-Suomeen sopimaton, eikä anna oikeaa kuvaa valmistelutyön laajuudesta. Tekstistä ei selviä, mikä on hks:n ohjaava rooli tulevissa luonnonsuojelualueiden rauhoituspäätöksissä suunnitelma-alueella.</p> <p>Selkämeren kansallispuiston ja siihen liittyvien Natura 2000 -alueiden maankäytön suunnittelu samassa yhteydessä tekee ainakin linnuston osalta hks:n taulukkotietojen ymmärtämisen vaikeaksi ja niiden luotettavuus vaihtelee niin paljon, ettei esitystapaa voi pitää onnistuneena. Vanhat Natura-tietokannasta poimitut lintutiedot ovat selvästi vanhentuneita ja osa voi olla alun perin virheellisiäkin. Kun Natura-tietokantaan laitettavat tiedot ovat saaneet virallisen tiedon statuksen, kansallispuistonkin hoito- ja käyttösuunnitelma pohjautuu nyt vanhentuneeseen tietoon.</p> <p>Tietojen epäohdonmukaisuus koskee lajien valikoitumista hks:ään sekä tietojen ymmärrettävyyttä. Osa-alueen linnustotiedot koskevat LC-statuksen lajeista vain niitä, jotka mainitaan kunkin Natura-alueen</p>	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelmapohja on saanut palautetta vaikealukuisuutensa takia. Lähivuosien aikana suunnitelma pohja viedään tietokantapohjaiseksi jolloin sen luettavuutta ja karttaesityksiä pyritään parantamaan.</p> <p>Uusien yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoituspäätöksistä sovitetaan tapauskohtaisesti Varsinais-Suomen ELY-keskus ja maanomistajan välillä.</p> <p>Natura-tietokantoja on päivitetty vuoden 2014 aikana, ja muutokset otetaan huomioon kun ne on hyväksytyt (mahdollisesti jo tämän suunnitelman lopulliseen versioon).</p> <p>Preiviikinlahti on yksi maamme tärkeimmistä kosteikkolintujen pesimä- ja muutolla levähtävän lajiston kohteista. Metsähallitus tiedostaa tämän ja pyrkii suuntamaan riittävästi resursseja ja toimenpiteitä alueelle myös tulevaisuudessa. Metsähallitus haluaa myös kiittää Porin lintutieteellistä yhdistystä vuosia jatkuneesta talkootyöstä rantaniittyjen hoidossa ja etelänsuosirripopulaation seurannassa. Myös maanomistajat, Porin kaupunki ja Varsinais-Suomen ELY-keskus ovat olleet mukana hoidon järjestämisessä. Metsähallitus toivoo hyvän yhteistyön jatkuvan myös tulevaisuudessa.</p>	<p>Niittylinnusto lisätty lomakkeelle 28B (Suunnitelman vaikutusten arviointi).</p>

<p>suojelun perusteissa. Syntyy esim. tilanne, jossa harmaasorsa mainitaan Preiviikinlahden ja Gummadooran saaristojen kohdalla, mutta ei Luvian saaristosta, missä se esiintyy PLYn toimialueella alueella selvästi runsaimpana. Preiviikinlahden ja Gummadooran saariston Natura-alueilla pesii vuosittain vain 1-2 paria harmaasorsia, kun taas Luvian saaristossa pesii 13-15 paria. Natura-tietokantaan viitattaessa lajeista ilmoitetaan usein kohdassa <i>määrä ja yksikkö</i> vain yksilömäärä tai vaihteluväli. Tieto voi koskea pesivää parimäärää tai levähtäjien määrää, sekin voi vaihdella osa-alueiden välillä. Puutteelliset linnustotiedot vaikuttavat olennaisesti hoidon suunnitteluun ja kiireellisyyteen. Preiviikinlahden päivitettyjen lintutietojen myötä paljastuisi rantaniittyjen pesimälinnuston erittäin vaikea nykytila, joka puolestaan ohjaisi hoitotoimia oikeaan suuntaan. Lintudirektiivilajien elinympäristöjen säilymisen yhteydessä ei mainita niittylinnustoa saaristolinnuston rinnalla sivulla 91. Lintutietojen ajantasaistaminen on jatkon kannalta välttämätön toimenpide. Seuranta kohdistuu suunnitelmassa esitettyihin toimenpiteisiin ja niiden vaikuttavuuteen. Selkämeren kansallispuiston tapauksessa linnusto on hyvä indikaattori mitattaessa suunnitelman päämäärien toteutumista. Lähtötiedon on siis oltava laadukasta.</p>		
<p>Suomen riistakeskus: Selkämeren alueella on metsästetty jo pitkään ja erilaisien metsästysmuotojen jatkuminen on turvattu alueella jo lain tasolla. Alueen käyttäjiksi on lisäksi määritelty erikseen myös metsästäjät (suunnitelman yhteenveto). Alueella on vahvat eräperinteet ja Selkämeren kansallispuiston laki turvaa metsästyksen jatkumisen alueella. Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan metsästys on osa alueen paikalliskulttuuria ja tulisi lisätä mm. suunnitelman kulttuuriperintö käsitteleviin osioihin.</p>		<p>Eränkäynti lisätty lomakkeelle 13 (keskeiset suojele- ja käyttöarvot).</p>
<p>Uudenkaupungin ympäristöyhdistys ry: Yhdistys pitää hyvänä sitä, että hoito- ja käyttösuunnitelmaa on esitelty laajasti ja kansalaiset ja eri tahot ovat voineet useassa yhteydessä lausua omat ajatuksensa hoito- ja käyttösuunnitelman kehittämiseksi. Lausuntoversio on laadittu hyvin ja monipuolisesti ja siinä on onnistuttu vastaamaan haasteisiin, joita Natura 2000 on alueella aiheuttanut ja mikä näkyy edelleenkin luontoasioiden vastustuksena.</p>		<p>Ei muutosta suunnitelmaan</p>
<p>Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri ry: Suunnittelualue ja tavoitteet ovat kannatettavia ja suunnitelman esittely yleisölle kuntakierroksella on kiitettävää osallistamista. Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri pitää hyvänä, että Metsähallitus etenee suunnitelmallisesti Selkämeren kansallispuiston ja Selkämeren Natura 2000-alueiden hoidon ja käytön suunnittelussa. Suunnitelma on laadittu laajassa yhteistyössä alueen toimijoiden, kansalaisjärjestöjen kuin alueen käyttäjien kanssa. Suunnitelma</p>	<p>Hoito- ja käyttösuunnitelman tueksi laaditaan Selkämeren kansallispuiston käsikirja, jossa nostetaan esille kansallispuiston tärkeimmät luontoarvot, muuta arvot ja kohteet. RAMSAR-alueita ei ole nimetty Selkämeren alueelta.</p> <p>Hiljaisten alueiden osalta ks. myöhemmin oleva Satakuntaliiton lausunto ja vastine aiheesta.</p>	<p>Luonnonsuojelupiirin yksittäiset puutteet ja korjaukset otettu huomioon. Suunnittelualan merkitystä muuttolinnustolle tarkennettu lomakkeella 13 (keskeiset suojele- ja käyttöarvot)</p>

<p>ottaa huomioon niin alueen virkistyskäytön, luontomatkailun sekä ammattikalastuksen kehittämisen kuin myös alueen luonnon- ja kulttuuriympäristön arvot. Piiri toivoo hoito- ja käyttösuunnitelmasta "kansantajuista" versiota, esimerkkinä Pyhäjärven hoito- ja käyttösuunnitelma, josta on Leader- rahoituksella tekeillä "kansanpainos". Metsähallituksen tulee jatkaa Selkämeren kansallispuiston sekä kansallispuistoon liittyvien muiden luontoalueiden matkailullista kehittämistä laaja-alaisena kokonaisuutena. Tähän kokonaisuuteen liittyy myös suunnitelmassa esitetty luontomatkailusuunnitelman laadinta, jota on esitetty vuodelle 2017. Selkämeren kansallispuistoa on mahdollista kehittää myös alueen hiljaisten alueiden kokemismahdollisuuksiin liittyvänä käyntikohteena. Hiljaiset alueet tulee huomioida myös maakuntatason kaavoituksessa. Hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttamisen edistämisen kannalta on tärkeää, että suunnitelman toteutumista seurataan ja tästä syystä suunnitelman laadinnassa mukana olleet tahot on hyvä kutsua ajoittain yhteiskokouksiin, jossa käydään läpi suunnitelman toteuttamisen tilanne. Luonnonsuojelupiiri korostaa kansalaisjärjestöjen toimintaedellytysten roolia puiston luontokohteiden suojelussa sekä saaristolaiskulttuuri- ja luontomatkailukohteiden kunnostamisessa ja kehittämisessä, riittävää rahoitusta, alueen luonnon jatkuvan tutkimuksen ja seurannan tehostamista.</p> <p>Myös lähiaikoina lounaissuomalaisilla kohteilla täydennettävän Suomen RAMSAR -alueverkosto tulee huomioida hoito- ja käyttösuunnitelmassa, sillä puiston läpi kulkee eurooppalaisittain merkittävä muuttoreitti levähdysalueineen. Alueella on myös monipuolinen ja rikas pesimälinnusto ja alueen läpi kulkee todennäköisesti myös muuttavien lepakoiden reittejä levähdysalueineen.</p> <p>Suunnitelma ei myöskään käsittele Selkämeren kansallispuiston merkitystä kansainvälisessä Euroopan ja Itämeren meripuistojen verkostossa. Sijaintinsa vuoksi Selkämeren kansallispuisto tarjoaa oppilaitosten kautta suurelle joukolle Selkämeren rannikon koululaisia ja opiskelijoita hienot mahdollisuudet oppia uusia asioita meriluonnossa. Myös oman maamme kansallispuistojen yhteistyösuhteiden osalta sekä laajemmin kansainvälisten suhteiden luomiseksi riittää tehtäväkenttää. Satakuntaliitto pitää erittäin tärkeänä, että suunnitelmaa toteutetaan määrätietoisesti ja että valtion talousarviossa varataan riittävät resurssit Selkämeren kansallispuistoa koskevan hoito ja käyttösuunnitelman käytännön toteuttamiseen... Myös ulkopuolisia rahoitusmahdollisuuksia on pyrittävä hyödyntämään määrätietoisesti. Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri korostaa myös tämän Satakuntaliiton huomion</p>	<p>HKS:n ja kansallispuiston kehittämiseksi on tarkoitus perustaa yhteistyöverkosto joka perustuu paitsi eri teemoihin myös osa-alueisiin. Kansalaisjärjestöjen ja yhdistysten roolia esim alueiden asiantuntijoina ja talkootöissä arvostamme myös jatkossa.</p> <p>Alueen lepakkolajistosta saatua tietoa hyödynnetään mm. kohteiden hoidossa (esim. rakennusten kunnostus- ja purkutytöt). Selkämeren muuttavista lepakoista on julkaistu tietoja Turun yliopiston toimesta.</p> <p>Kansallispuiston kehittämiseksi erilaiset hankerahoitusmahdollisuudet tarjoavat hyvät mahdollisuudet, joita on hyödynnetty jo edellisellä ohjelmakaudella.</p>	
--	---	--

<p>tärkeyttä, koskien myös Varsinais-Suomen puolta. Tässä tulee hyödyntää uusia maakunnallisia projektirahoitusmahdollisuuksia. Näiden lisäksi yksittäisiä lisäyksiä ja korjauksia muutamiin lauseisiin.</p>		
<p>Yksityishenkilöitä 1: Lausunnonantaja on edelleen närkästynyt siitä millä tavalla Natura 2000 –verkosto on viety läpi ja kritisoivat sitä että alueille ei ole tehty yhtään parantavaa toimenpidettä. Lausunnossa on seuraavat pääkohdat: Suunnitelmassa esitetyt rajoitteet eivät saa koskea yksityisiä alueita, meren tila on heikentynyt ja se on suuri uhka alueelle, yksityisten maanomistajien kuuluisi saada takaisin pääatäntävällän omista alueistaan, kulttuuriperinnöstä kertominen lapsillemme on tärkeää.</p>	<p>Selkämeren kansallispuistossa ja joillakin yksityisillä suojelualueilla on tehty erilaisia hoitotoimenpiteitä (mm. luonnonsuojelu, rakennusten kunnostus, virkistyskäytön edellytysten parantaminen). Tulevaisuudessa voidaan myös hoitaa yksityisiä suojelualueita, mikäli maanomistaja on niihin suostuvainen. Ehdotetut rajoitusalueet koskevat vain valtion omistamia ja Metsähallituksen hallinnassa olevia alueita.</p> <p>Metsähallitus on osallistamalla pyrkinyt vähentämään luonnonsuojelun ja muun käytön ristiriitoja.</p>	<p>Joidenkin rajoitusalueiden karttoja (kartta 4) tarkennettu väärinkäsitysten välttämiseksi.</p>
<p>Yksityishenkilö 2: Luonnonoloiltaan ainutlaatuisen Selkämeren kansallispuiston tasapuolinen ja tasapainoinen kehittäminen koko pituudeltaan rahankäyttö ja toiminnalliset resurssit huomioon ottaen on tärkeä lähtökohta hoito- käyttösuunnitelmaa tulevaisuudessa toteutettaessa. Puiston nykyinen rahoitustaso on hälyttävän pieni, joten sen nostaminen laajan alueen hoitoa ja käyttöä vastaavaksi on keskeinen elementti Selkämeren kansallispuistosta säädetyn lain ja sen pohjalta laadittavan hoito- ja käyttösuunnitelman vastuiden hoitamiseksi.</p> <p>Jokaisessa puistoalueen kunnassa pitäisi olla kansalaisten helposti tavoitettavissa oleva oma Selkämeren kansallispuiston infopiste. Puiteiden ei tarvitse olla prameat. Tärkeätä on tarjota perusinfon lisäksi ajankohtaista ja ajantasaista puistoon ja sen tapahtumiin liittyvää tietoa/linkkejä. Esim. kuntien kirjastot saattaisivat tarjota yhden infokanavan, joka on alueellisesti ja valtakunnallisesti verkottunut.</p> <p>Ympärivuotinen web-kamera ainakin Isokarin majakkaan siten toteutettuna, että se pyörii majakan valokiilassa linssisysteemin mukana, ottaen kuvan muutaman kerran minuutissa. Kuvaustapa on siis tältä osin toisenlainen kuin Kylmäpihlajakamerassa. Maiseman jatkuva vaihtuminen sekä myös vuodenaikojen vaihtuminen lisää mielestäni tarkastelun mielenkiintoisuutta, koska etenkin lintujen syysmuuton aikana majakan valokiila tuo sen ympärille, monia kiinnostavia muuttolintulajeja</p>	<p>Selkämeren kansallispuistoa hoidetaan Metsähallituksen luontopalveluiden vuosisuunnittelun ja sille myönnetyn rahoituksen avulla.</p> <p>Kansallispuistosta on opastaulut nykyään lähes jokaisessa kunnassa ja joissain tapauksissa myös kunnallisen infopisteen kautta on saatavissa tietoa kansallispuistosta. Kansallispuiston rakenteen ja laajuuden takia tietoa kansallispuistosta on tarkoituksenmukaista jakaa myös jatkossa tällaisen verkoston kautta.</p> <p>Web-kameroiden toteutukseen otetaan erikseen kantaa myöhemmin.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>NYKYTILAN KUVAUS</p>		
<p>Varsinais-Suomen ELY-keskus: Natura-luontotyyppien osalta tulee hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetyt pinta-alat tarkistaa</p>	<p>RKTL:n haastattelututkimuksen (Salmi & Salmi 2009) noin 2/3 Selkämeren ammattikalastajista kokivat merimetsökannan</p>	<p>Merimetso-kohtaa tarkennettu lomakkeella 8 (Erätalous: nykytila).</p>

<p>loppukevästä 2014 tehdyn Natura tietokantapäivityksen mukaisiksi. Ainakin Natura-luontotyyppin vedenalaiset hiekkasärkät (1110) on Natura-luontotyyppitaulukossa ilmoitettu liian pieneksi (vrt. Nylén, T, Yyterin Natura-luontotyytit: dyyniluonnon tila ja hoitotarpeet, Lounais-Suomen ympäristökeskuksen raporteja 6/2009).</p> <p>Sivulla 37 erätalouden yhteenvedossa todetaan kalastuksen haasteeksi lisääntyvät merimetsokannat. Viittaus luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuun lintulajiin haasteena ilman asiayhteyttä ja julkaistua tutkimustietoa lajin merkityksestä kalastukselle/kalakannoille tulee ELY-keskuksen näkemyksen mukaan poistaa tekstistä.</p> <p>Hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainitaan alueen kuvauksessa sekä myös hoitotoimenpiteissä vesilain suojelemat fladat, joista on Selkämeren alueelta tehty kattava kartoitus (Sydänoja, A, Saaristomeren ja Selkämeren fladat, Lounais-Suomen ympäristökeskus, 2008). Merkittävä osa niistä sijaitsee suunnittelualueella. ELY-keskus esittää, että luettelo vesilain suojaamista fladoista tulee liittää hoito- ja käyttösuunnitelman liitteeksi sekä fladojen yleisen kuvauksen yhteydessä kertoa fladojen sekä myös kluuvijärvien suojelusta vesilain perusteella.</p>	<p>vaikeuttavan elinkeinon harjoittamista ja jatkuvuutta.</p>	<p>Natura-luontotyyppijä on päivitetty Nylénin (2009) raportin tuloksilla. Natura luontotyytit ja lajit päivitetty vuonna 2014. Kun muutokset on hyväksyty, ne lisätään HKS:n lopulliseen versioon.</p> <p>Luettelo suunnittelualan fladoista on lisätty suunnitelmaan lomakkeelle 4 (Vesistöt ja merialueet).</p>
<p>Porin kaupunki: Suunnitelman nykytilan kuvauksessa on mainittu että Preiviikinlahden Natura 2000-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa kirjatut tavoitteet ja periaatteet on huomioitu. Kyseisestä käyttösuunnitelmasta ei kuitenkaan edelleenkään ole vuoden 2012 lausuntokierroksen jälkeen saatavissa valmista versiota, mikä tulisi myös kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa tulla mainituksi. Porin kansallisen kaupunkipuiston kytkös kansallispuistoalueeseen on asianmukaisesti mainittu.</p>	<p>Preiviikinlahdelle on laadittu Varsinais-Suomen ELY-keskusken toimesta erillinen hoito- ja käyttösuunnitelma, joka kattaa myös kansallispuiston ulkopuoliset alueet Enäjärvellä. Preiviikinlahden HKS:n ja Selkämeren HKS:n tavoitteet ja vyöhykealuejako eivät ole ristiriidassa keskenään. Preiviikinlahden HKS:n valmistuminen on kesken.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Liikennevirasto: Nykytilan kuvauksissa on mainintoja alueiden kaavoista ja niissä esitetyistä vesiväylistä. Kaavoja tarkasteltaessa on huomioitava, että maakuntakaavoissa ei ole esitetty kaikkia vesiväyliä (yleensä vain pääväylät sekä runkoväylät) eikä tarkemmissakaan kaavoissa ole välttämättä ajantasaisia väyläaineistoja.</p>		<p>Lisätty maininta lomakkeelle 1 (Nykytilan kuvaus) siitä että kaikkia vesiväyliä ei ole merkitty kaavoihin.</p>
<p>Satakunnan museo: Suunnittelualan arkeologisten kohteiden lukumäärä mainitaan suureksi ja lomakkeen 8 tietojen perusteella niitä on 305. Mukaan lasketuista kohteista vain osa on muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä.</p>	<p>Kulttuuriperintöinventoinnista laaditaan erillinen raportti ja muinaismuistolain mukaiset kohteet viedään myös muinaismuistorekisteriin.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>

<p>Satakunnan museo toivoo saavansa käyttöönsä Satakunnassa sijaitsevien arkeologisten kohteiden sijainti- ja inventointitiedot joko muinaismuistorekisterin kautta tai erillisenä raporttina.</p>		
<p>Porin lintutieteellinen yhdistys ry.: PLY olisi toivonut hks:ltä enemmän konkretiaa. Luonnontilan säilyttämien mainitaan yhtenä toimenpiteenä, mutta alueiden luonnonhoito jää nyt luonnonhoidon yleissuunnitelman varaan. On vaarana, että vasta sen valmistumisen jälkeen päästään toimenpidesuunnitteluun ja itse toimenpiteet tulevat joskus sitäkin myöhemmin. Äärimmäisen uhanalaisen etelänsuosirrin kohdalla aika on loppumassa. Preiviikinlahden Natura-alueen hks:n luonnos ei sisällä mitään kunnollisia käytännön ratkaisuja ja näin on käymässä myös kansallispuiston hks:lle. Syysmetsästyksen kehittäminen ja palvelurakenteet jäävät myös sisällöltään epäselviksi. Erityisesti yhdistys olisi toivonut linjauksia nykyisten palvelurakenteiden ja luonnonhoidon yhteensovittamisesta. Tämä koskee lähinnä mannerrannan kohteita. Pelkona on kuitenkin, että alueiden hoidon puuttuminen johtaa alueen vetovoimaisuuden vähenemiseen; huonossa kunnossa oleva kohde ei kiinnosta. Kalliit palvelurakenteet eivät täytä tarkoitustaan, jos rantaniityt kasvavat umpeen ja esittelyn kohteena olevaa linnustoa ei näe tai linnusto katoaa elinympäristön heikkenemisen myötä. Monipuoliset lintuharrastusmahdollisuudet ovat vetovoimatekijä, joka saa kävijät palaamaan alueelle.</p>	<p>Luontoarvot huomioidaan aina virkistyspalveluiden kehittämisen yhteydessä. Lisäksi noudatetaan Metsähallituksen kestävä luontomatkailun periaatteita. Uudet rakenteet toteutetaan siten että luontoarvoille aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa, ja myös olemassa olevia polkuja tai rakenteita voidaan siirtää mikäli siihen on erityistä syytä.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Suomen metsästäjäliiton Satakunnan piiri: Harmaaahylkeen metsästyksen salliminen kansallispuiston alueella on ollut hyvä asia, samoin pienpetojen pyyntilupien saaminen. Vesilintujen syysmetsästyksen varattujen alueiden valinnassa ei ole otettu huomioon metsästäjien toiveita. Varsinkin Merikarvian Kasabodanin saari on metsästyksen kannalta aivan liian pieni. Hyvä asia on myös hirven ja valkohäntäpeuran ajon salliminen poikkeusluvalla. Yhteenvetona voidaan mainita että nykyisen käytännön kanssa tullaan toimeen.</p>	<p>Vesilintujen syysmetsästysalueet on määritelty kansallispuiston laissa eikä niitä tässä yhteydessä ole ollut mahdollista muuttaa.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Porin Riitsaranlahden kiinteistönomistaja: Riitsaran alueella on molemmin puolin vuonna 1974 rakennettua veneväylää vähitellen umpeenkasvavat fladat. Jos väylää ei hoideta kalojen pääsy näille alueille estyy.</p>	<p>Fladojen ja kutupaikkojen kunnostus mainitaan suunnitelman lomakkeella 19 (luonnonsuojelun ja -hoidon toimenpiteet) ja 22 (erätalouden toimenpiteet).</p>	<p>Lisätty maininta fladoista lomakkeelle 19 (luonnonsuojelun ja -hoidon toimenpiteet).</p>
<p>UHKA-ANALYYSI</p>		

<p>Varsinais-Suomen ELY-keskus: Sivulla 48 viittaus ympäristöhallinnon yleiseen linjaukseen merimetsojen osalta tulee poistaa/muuttaa, koska merimetson lupa-asiat käsitellään puhtaasti kansallisen sekä EU-lainsäädännön mukaisesti. Merimetsoa koskevat mahdolliset poikkeamat luonnonsuojelulain 39 §:n rauhoitus määräyksistä ovat mahdollisia luonnonsuojelulain 49 §:n ja EY:n lintudirektiivin (79/409/ETY) mukaisin edellytyksin. Lintudirektiivin säätelee merimetson suojelua, mutta artikkelin 9. mukaan tästä voidaan poiketa, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kalavesille koituvan vakavan vahingon estämiseksi.</p>		<p>Muutettu merimetson lupa-asian kirjausta lomakkeella 14 (Uhka-analyysi).</p>
<p>Satakunnan museo: Tuulivoimarakentamisen maisemavaikutus mainitaan sivulla 43, mutta kovin lakonisesti yhdellä lauseella, eikä enää toistettu sivun 48 koonnissa. Satakunnan rannikkoalueella on tällä hetkellä vireillä valtava määrä tuulipuistohankkeita. Satakunnan museo toivoo että näitä vaikutuksia ja niihin varautumista tuotavan korostetummin esiin HKS:ssä.</p>		<p>Tuulivoiman vaikutuksia tarkennettu lomakkeella 14 (Uhka-analyysi).</p>
<p>TAVOITTEENASETELU</p>		
<p>Kustavin kunta: Katanpään ja Isokarin kohdalla on ristiriita karttamerkintöjen ja tekstissä esitetyn välillä. Tekstiosiossa kohteet mainitaan puiston kirkko- ja kirkonkylä- ja luontomatkailuvyöhykkeen kohdalla. Kartalla kohteet on merkitty syrjävyöhykkeeksi yleismääräyksiin. Kartan tulee vastata tekstiosiota. Kustavin Hamskerin kehittäminen monipuolisesti eri käyttäjäryhmiä palvelevaksi käyntikohteeksi yksittäisille kävijöille on yksi suunnitelman uusista retkeily- ja luontomatkailuvyöhykealueista.</p>		<p>Vyöhykealuejakokarttoja tarkennettu.</p>
<p>Satakunnan luonnonsuojelupiiri: Suunnitelman päämäärissä luonnon ja lajiston turvaaminen on mainittu vasta kolmantena. Alueen ainutlaatuisen luonnon suojelemisen tulee kuitenkin olla ensisijainen tavoite ja käyttömuotojen olla tälle päämäärälle alisteisia. Preiviikinlahden Natura 2000 –alueen viimeistelyvaiheessa olevasta hoito- ja käyttösuunnitelmassa kerrotaan että kirjatut tavoitteet ja periaatteet on huomioitu Selkämeren kansallispuiston ja Natura 2000 - alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksessa mm. rajoitusajkojen ja -vyöhykkeiden osalta. Tämä ei ole mahdollista koska rajoitukset ovat vielä vahvistamatta, eikä näitä näin ollen voi huomioida ennen Preiviikinlahden suunnitelman lopullista valmistumista.</p>	<p>Suunnitelman päämäärät eivät ole lueteltu hierarkisessa järjestyksessä. Kansallispuistolla on useita tarkoituksia, joista luonnon suojeleminen on keskeisin.</p> <p>Preiviikinlahdelle on laadittu Varsinais-Suomen ELY-keskusken toimesta erillinen hoito- ja käyttösuunnitelma, joka kattaa myös kansallispuiston ulkopuoliset alueet Enäjärvellä. Preiviikinlahden HKS:n ja Selkämeren HKS:n tavoitteet ja vyöhykealuejako eivät ole ristiriidassa keskenään.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Luvian kunta: Mikäli hylkeenmetsäystymahdollisuuksia heikentämättä on mahdollista, Praaköören ja Eeköören rajoitusalueita tulisi laajentaa siten että se kattaisi myös valtion</p>	<p>Rajoitusalueisiin liitetään vain sellaisia kohteita joissa se on välttämätöntä.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>

<p>omistuksessa olevat Jussinkallion ja Punaisen kallion sekä niiden välissä olevat pikkuluodot. Tällöin rajoitusalueesta muodostuisi yhtenäinen ja selkeä.</p>		
<p>Teollisuuden Voima: Lomakkeella 18C viitataan poliisilakiin 493/1995. Uusi poliisilaki (872/2011) tuli voimaan 1.1.2014 ja siihen tulisi viitata joka sisältää vastaavan säännöksen kuin edellinen laki. Uuden lain nojalla on annettu uusi sisäministeriön asetus liikkumis- ja oleskelurajoituksista (1104/2013), joka astui voimaan 1.1. 2014. Uudella asetuksella ydinvoimalaitoksen liikkumis- ja oleskelurajoitusalueetta laajennettiin aikaisemmin olleesta. Poliisilain lisäksi hks:ssä tulisi todeta ydinenergiain (YEL; 990/1987) mukaiset luvanhaltijan velvollisuudet. YEL:ssä ja sen nojalla annetuissa asetuksissa on säädetty keskeiset ydinenergian käytön perusteet ja turvallisuutta koskevat vaatimukset. Ydinvoimalaitosalueetta ympäröi valtioneuvoston asetuksen (716/2013) mukaisesti suojavyöhyke, joka ulottuu 5 km etäisyydelle laitoksesta ja jossa on maankäytön rajoituksia. Näillä voi siten olla vaikutuksia myös kansallispuiston alueelle ja viittaus niihin hks:ssä on tarpeen.</p>		<p>Päivitetty lainsäädäntö lisätty lomakkeelle 18C.</p>
<p>Museovirasto: Arvoja käsiteltäessä todetaan, että arvojen määrittely on hoito- ja käyttösuunnitelman tärkeimpiä kohtia, sillä päämäärät ja tavoitteet kohdistuvat arvojen säilyttämiseen ja parantamiseen. Kulttuuriarvojen kohdalla nimetään tiettyjä arvokkaita rakennuksia ja rakennuskokonaisuuksia, mutta näin ei tehdä arkeologisten kohteiden osalta. Herää kysymys, onko arkeologisten kohteiden puolelta nostettavissa esiin joitakin esimerkkejä alueelle luonteenomaisista ja merkittävistä kohteista. Suunnittelualueelta tunnetaan eriaikaisia ja luonteeltaan erilaisia muinaisjäänneksiä ja kulttuuriperintökohteita. Esimerkiksi Kustavin edustalla Lyyrtin saarella sijaitseva Katanpään puolustusvarustus ja linnake on yksi suunnittelualueen laaja-alaisista ja monikerroksisista kohteista.</p> <p>Tavoitteeksi asetetaan se, että Selkämeren maanpäällistä ja vedenalaista kulttuuriperintöä tunnetaan, suojellaan, arvostetaan ja hyödynnetään nykyistä paremmin. Tämä on hyvä tavoite. Toimenpiteenä on arkeologisten kohteiden hoito. Sitä varten laaditaan toimenpidetason hoitosuunnitelmat, jotka priorisoidaan ja toteutetaan. Muinaisjäänneksiin liittyvää maisemanhoitoa ja kunnostusta ei suunnitelmassa vielä tarkemmin eritellä.</p>	<p>Maisemanhoito käsitellään erillisissä toimenpidesuunnitelmissa ja se on usein yhteydessä myös luonnonhoitosuunnitelmiin.</p>	<p>Arkeologisia kohteita lisätty suunnitelmaan lomakkeelle 14 (Uhka-analyysi).</p>
<p>Rauman seudun lintuharrastajat ry: Mielestämme Etelän-Bokreivit tulee osoittaa myös pesimärauhoitukseen piiriin aikavälillä 1.4 -15.7. Saari on Pohjan-Bokreivin kaltainen sorsa- ja lokkilinnuston sekä hanhien merkittävä pesimäsaari. Se on myös kokoluokassaan ehkä vähiten rantauduttu saari alueellamme. Myös Pohjan-Bokreiveihin</p>	<p>Rajoitukseen pyritään rajaamaan ainoastaan sellaisia kohteita joissa se luontoarvojen kannalta on keskeistä.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>

<p>kuuluva pieni, pääsaaren koillispuoleinen kari olisi suotavaa liittää rauhoitukseen. Karilla on ollut vuosien aikana niin naurulokki- kuin tiirakoloniaikin sorsa- ja kahlaajalintuseuraamuksineen. Myös pikkulokki on karilla pesinyt. Kari ei ole rantautumiskäytössä.</p>		
<p>Selkämeren kansallispuiston ystävät ry: Suunnitelmassa on kiinnitetty kalastuskulttuurin säilyttämisen, ammattikalastuksen ja perustamislain mukaisen metsästyksen hallintaan ja sopeutukseen kansallispuiston muuhun toimintaan nähden suhteettoman vähän huomiota. Suunnitelmaan tarvitaan tavoite, jonka mukaan näitä teemoja tullaan jatkossa kehittämään. Tämä tapahtuu kutualueiden kartoituksen, poikastuotannon mallintamisen, kutujokiselvitysten, elinkaariselvitysten sekä niihin perustuvien erillissuunnitelmien ja seurantojen avulla.</p> <p>Suunnitelma ei käsittele Selkämeren kansallispuiston merkitystä osana kansainvälisestä Euroopan ja Itämeren meripuistojen verkostoa. Suunnitelma ei tarkastele Ramsar -alueiden verkoston kehittämismahdollisuutta, vaikka Selkämeren kansallispuiston läpi kulkee yksi Euroopan merkittävimmistä arktisten vesilintujen muuttoreiteistä. Suunnittelualueen merkittävimpien linnustokohteiden arviointi Ramsar - ohjelman verkoston kannalta on määrittävä kehittämisskohteeksi tulevalle toteutusjaksolle.</p> <p>Selkämeren kansallispuisto on vasta aloittamassa palvelurakenteiden, informaation ja lähiverkostojen kehittämistä. Siksi on luonnollista, että välittömästi ei tavoitella roolia kansainvälisissä kestävästä luontomatkailun kohdealueiden verkostossa. HKS:n aikajänne on kuitenkin 15 vuotta, joten kansainvälisen matkailun edellyttämä palveluvalmiuden, osaamisen ja näkyvöitymisen kehittäminen on aloitettava. Tämän valmistelun käynnistäminen puuttuu HKS:sta. Se tulee sisällyttää kehittämissohjelmaan otettavaan kestävästä luontomatkailun erillissuunnitelmaan.</p> <p>Selkämeren kansallispuiston yksi erityistehtävä on edistää luontokasvatusta, opetusta ja tutkimustoimintaa. Sijaintinsa vuoksi Selkämeren kansallispuisto tarjoaa oppilaitosten kautta suurelle joukolle Selkämeren rannikon koululaisia ja opiskelijoita hienot mahdollisuudet oppia uusia asioita meriluonnossa. Opetus- ja tutkimuskäytön kautta kansallispuisto saa arvokasta lisätietoa alueensa luonto- ja kulttuuriarvoista sekä näihin perustuvaa sisältöä opastuspalveluun ja matkailukäytön ohjelmiin. HKS:aa tulee tarkentaa siten, että opetus- ja tutkimuskäytön sekä luonto- ja ympäristökasvatuksen erillissuunnitelma valmistetaan korkean prioriteetin omaavana suunnitelmakauden alkuvaiheessa yhteistyössä tutkimuslaitosten ja oppilaitosten kanssa.</p>	<p>Selkämeren ystävät ry:n korjaus- ja tarkennusehdotukset otettu suunnitelmassa huomioon.</p> <p>Metsästys ja kalastus on otettu kattavasti huomioon suunnitelmassa paitsi erätalouslomakkeilla (8 ja 22), myös mm luonnonsuojelun (19) ja virkistyskäytön lomakkeilla (21) kun tavoitteissakin.</p> <p>Kansainväliset verkostot mainitaan lyhyesti lomakkeella 24 (hallinto). Asiaan ei tässä vaiheessa oteta tarkemmin kantaa, mutta Metsähallitus kuuluu useisiin kansainvälisiin suojeluverkostoihin joista myös Selkämeren kansallispuisto jatkossa voi hyötyä. Puiston kansainvälisyyttä ja kansainvälistä profiilia tulee arvioida tarkemmin myöhemmässä vaiheessa.</p> <p>Selkämeren alueen tutkimus antaa monipuolisesti mahdollisuuksia eri alojen tutkimukselle ja oppilaitosyhteistyölle. Metsähallitus pyrkii luomaan sellaiset puitteet ja yhteistyömahdollisuudet että tutkimusyhteistyö on sujuvaa.</p> <p>Kansallispuiston ja muiden suojelualueiden hajanainen verkosto on haaste, joka tiedostetaan. Käyttäjille ja naapureille pyritään jatkuvasti viestimään kansallispuiston asioista ja rajoista.</p>	<p>Lisätty tarkennuksia suunnitelmaan.</p>

Selkämeren kansallispuisto on erittäin sekava ja vaikeasti hahmotettava aluekokonaisuus, jota edelleen monimutkaistaa siihen maantieteellisesti ja toiminnallisesti liittyvät yksityisten suojelualueiden, Natura-alueiden ja kuntien/kaupunkien virkistysalueverkot. HKS:n tulisi sisältää merkintä tahtotilasta, jolla Selkämeren suojelu- ja virkistysalueiden verkostoa pyritään selkiyttämään tulevalla 15 -vuotiskaudella.

Selkämeren kansallispuiston ja suojelualueiden verkoston alueellinen laajuus ja hajanaisuus tuovat erityisongelmia puistohallinnolle. On epätodennäköistä, että Metsähallituksen voimavarat riittäisivät HKS -kaudella tämän suunnitelma toimeenpanoon ilman verkostomaista eri toimijoiden resurssioimaa toteutusmallia. Suunnitelmassa on erinomainen avaus viranomaisten, elinkeinonharjoittajien ja ammattikalastajien mukaantulolle kansallispuiston suunnitteluun. Sen lisäksi on tarpeen ottaa mukaan lukuisat alueella toimivat kolmannen sektorin järjestöt, yhdistykset ja vapaaehtoisryhmät, jotka tuovat oman lisäpanoksensa aluekehitykseen. Selkämeren kansallispuiston ystävät ry osallistuu mielellään jatkossa kansallispuiston kehittämiseen Metsähallituksen ja verkoston muiden toimijoiden kumppanina. Selkämeren kansallispuiston suunnittelussa ja toteutuksessa on sovellettava laajaa osallistamista ja vastuiden delegointia sopimus pohjaisesti verkoston eri tasojen toimijoille. Tämä edellyttää sellaisia verkostorakenteita, joita toistaiseksi ei ole olemassa eikä HKS niitä myöskään esitä. Verkostomuotoisen kehittämisen strategia on tarpeen määrittellä HKS:aan ja edellyttää siinä yhteydessä, että verkostotoiminnan kehittämisestä tehdään tarkempi erillissuunnitelma ja myös tarpeelliset resurssiarviot. Erillissuunnitelmassa tulisi määrittellä myös moderni verkoston sisäinen sähköinen viestintäjärjestelmä, jonka kustannukset tulisivat Metsähallituksen kustannusvastuulle.

Selkämeren kansallispuiston perustamislain 1 §:n mukaan kansallispuiston erityinen perustamistarkoitus on kalastuskulttuurin vaaliminen. Tämän perusteella on tarpeen määrittellä kalastusperinnön erityisalueet, kuten luonnonkalojen kutualueet ja kalastajien nykyiset tukikohta-alueet ja kulttuurisuojelun syistä suojattavat reliiktukikohdat. Kalastuksen erityisinä tuki- ja perintöalueina voidaan mainita mm. Rähkien kalamaja-alueet Porin ja Luvian saaristossa sekä Putsaari ja Vekara kansallispuiston eteläpäässä. Jatkosuunnittelun periaatteet kalastuskulttuurin ja ammattikalastuksen tukialueiden osalta tulisi kirjata HKS:aan. Se tulisi tehdä yhteistyössä ammatti- ja harrastuskalastajien sekä kalastuksen asiantuntijalaitosten kanssa ja siltä pohjalta laatia tätä

HKS:n ja kansallispuiston kehittämiseksi on tarkoitus perustaa paikallislähtöinen yhteistyöverkosto joka perustuu paitsi eri teemoihin myös osa-alueisiin.

Hoito- ja käyttösuunnitelma on yleissuunnitelma ja tarkemmat kirjaukset esim. kalastuskulttuurin erityiskohteista käsitellään laadittavassa kulttuuriperinnön inventointiraportissa.

<p>teemaa koskeva erityissuunnitelma. Kalastuksen tuki- ja perintöalueet eivät voi kansallispuiston perustamissäännöksestä nojalla olla ilman tarkempia perusteita osana retkeily- tai matkailuvyöhykettä. Nämä ammattikalastuksen tarpeista johdettavat alueet ja kohteet on määriteltävä joko osana nyt tehtävää HKS:n aluerakennesuunnitelmaa erätalouden (kalastus ja metsästys) erityisalueina syrjävyöhykkeessä tai myöhemmin tehtävässä erillissuunnitelmassa.</p> <p>Kansallispuiston perustamislaissa määritellään erityiset vesilintujen metsästysalueet. Nämä neljä metsästysaluetta sisältävät suunnitelmassa myös linnuston suojelun rajoitusalueita. Metsästysalueita käsitellään suunnitelmassa retkeily- ja matkailuvyöhykkeenä, joka käytännössä merkitsee matkailua ja retkeilyä palvelevan infrastruktuurin rakentamismahdollisuutta näille perinteisille erämaa-alueille. Lähtökohtaisesti metsästyskäyttö on osa Selkämeren kansallispuiston vanhaa eräkulutturia, jota lailla halutaan edelleen suojata kansallispuistossa. Metsästyksen ja retkeily-matkailun päällekkäiskäyttö johtaa kokemusten mukaan hankaliin konflikteihin, joita ei kannata ainakaan heti aluksi edistää HKS:lla. Retkeily-matkailun suuntaaminen rajoitusalue-erämaille vaarantaa myös suojelutavoitteita. Neljän metsästysalueen osalta yhdistys esittää, että ne määritellään HKS:ssa syrjävyöhykkeen erityisalueiksi, jolloin retkeilijöitä ja matkailupalveluja ei ohjata näille kohteille.</p> <p>Syrjävyöhykkeellä voidaan liikkua suunnitelman mukaan jokamiehenoikeudella. Tähän kuuluu mm. liikkumisoikeus ja tilapäinen leirytyminen. Samoin kuin Pohjois-Suomen erämaapuistojen syrjävyöhykkeellä myös Selkämeren erämaassa tulenteko suomalaisena eräperinteenä on perusteltua sallia, jos nuotiossa poltetaan omia puita, ajopuita ja roskia ja noudattaen avotulentekoon liittyviä yleisiä määräyksiä ja varoituksia (Pelastuslaki 468/2003). Kulkijan jokamiesoikeus ja nuotienteko-oikeus syrjävyöhykkeellä tulee kirjata selkeästi tulevaan järjestyssääntöön. Kansallispuiston käyttö elinkeinotoimintaan ja massatapahtumien järjestäminen eivät kuulu jokamiehenoikeuden piiriin. Ilmoittamismenettelyn soveltaminen niihin liittyen ja selkeiden pelisääntöjen puuttuminen johtaa pahimmillaan epäyhtenäiseen menettelyyn, mahdollisiin kilpailutilanteen vääristymisiin, hankaliin käyttäjäryhmien välisiin konflikteihin ja luonnonsuojelun vaarantumiseen. Metsähallituksen tulee hoitaa tehtävänsä kansallispuiston hallinnoijana elinkeinon ja tapahtumien ohjauksessa lupa- tai sopimusmenettelyllä. Kansallispuiston järjestyssäännön luonnoksessa ei ole käsitelty kansallispuistossa tapahtuvaa rakentamista tai rakennusten kunnostusta eikä</p>	<p>Vesilintujen metsästysalueet ovat virkistyskohteita jonne ohjataan kävijöitä ja myydään metsästyslupia. Joillekin kohteille on tarpeen perustaa palveluja (esim. nuotiopaikka, ohjattu rantautumispaikka jne).</p> <p>Järjestyssääntö päivitetään sen jälkeen kun hoito- ja käyttösuunnitelma on vahvistettu. Järjestettyihin tapahtumiin tarvitaan aina Metsähallituksen lupa tai suostumus.</p>	<p>Tarkennettu vesilintujen syysmetsästysalueita koskeva kirjaus lomakkeella 21B (Luonnon virkistyskäyttö: palveluvarustus).</p>
--	--	--

<p>esimerkiksi, ilma-alusten laskeutumista tai meluhäiriöiden hallintaa. Järjestyssäännön luonnosta on täydennettävä jatkovalmistelussa.</p>		
<p>Porin lintutieteellinen yhdistys ry.: Keskeinen osa hoito- ja käyttösuunnitelmaa ovat rajoitusvyöhykkeet. Niiden on tarkoitus suojella pääasiassa pesivää linnustoa saariston parhailla lintuluodoilla ja mannerrannan rantaniityillä. Preiviikinlahden osalta mainitaan myös muutolla levähtävä linnusto. Pesimälinnuston osalta rauhoitukset ovat hyviä ratkaisuja, ne perustuvat viimeisimpiin laskentatuloksiin ja pitkäaikaiseen kokemukseen linnustonsuojelusta. Levähtävien lintujen osalta perusteeksi jää Preiviikinlahden Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelman lausuntoversion sisältö – tätä ei kerrota kansallispuiston hks:n Preiviikinlahtea koskevissa kohdissa - ja sen korjatun version jatkovalmistelusta tihkuneet tiedot. Tekstissä pitäisi selvästi ilmetä, että perusteena olevaa Preiviikinlahden hks:ää ei ole vahvistettu, vaan sen valmistelu on kesken. PLY on edellyttänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta kunnollisia perusteluja Yyterin kulkurajoituksille erityisesti lintujen syysmuuton osalta. Niitä ei ole esitetty, ja ilmeisesti todelliseen häiriöön perustuvia syitä kulkurajoituksille ei ole ottaen huomioon linnuston suotuisaan suojelutasoon kohdistuvan uhkan. ELY-keskuksella on ollut mahdollisuus selvittää mm. Kokemäenjoki LIFE -projektissa lintuharrastuksesta aiheutuvan häiriön merkitys muuttavalle linnustolle. Yhdistyksen käsityksen mukaan kulkurajoituksissa päivämäärineen on kyse ELY-keskuksen periaatekysymyksestä eikä kohteen linnustoon ja sen häiriötekijöihin perustuvasta linnustonsuojelusta. PLY esittää, että sitovat päivämäärät poistetaan hoito- ja käyttösuunnitelmasta (esim. sivun 59 taulukosta) ja muuttavan linnuston osalta viitataan vain Preiviikinlahden hks:n tuleviin rajoituksiin. Näin ei synny tilannetta, jossa Preiviikinlahden hks:a perustellaan kansallispuiston hks:lla ja päinvastoin.</p>	<p>Preiviikinlahdelle on laadittu Varsinais-Suomen ELY-keskusken toimesta erillinen hoito- ja käyttösuunnitelma, joka kattaa myös kansallispuiston ulkopuoliset alueet Enäjärvellä. Preiviikinlahden HKS:n ja Selkämeren HKS:n tavoitteet ja vyöhykealuejako eivät ole ristiriidassa keskenään. Preiviikinlahden HKS:n valmistuminen on kesken.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Mooskerin kiinteistöyhdistys ry: Porin Preiviikinlahden Riitsaranlahden liikkumisrajoituksia vastustetaan. Riitsaranlahdella on 12-20 venepaikkaa kaivetun uoman perällä. Näitä tulee saada käyttää myös tulevaisuudessa, samoin merelle pääsevää reittiä tulee saada ruopata. Rautsaareen on oltava mahdollista päästä jatkossa.</p>	<p>Riitsaranlahden venevalkamaa voi käyttää ehdotetusta rajoitusalueesta huolimatta eli olemassa olevaa väylää voi käyttää liikuttaessa merelle. Uoman ruoppaaminen edellyttää vesilain mukaista lupaa eikä asiaa voida käsitellä hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Rautsaareen on vapaa-ajan asunto, johon on oikeus kulkea ja ylläpitää olemassa olevaa reittiä mantereelta Rautsaareen myös jatkossa.</p>	<p>Tarkennus suunnitelman lomakkeella 18 C ja liitteessä 4 (kartta).</p>
<p>Uudenkaupungin ympäristöyhdistys ry: Vyöhykealuejakoon yhdistys haluaisi liitettävän jollakin tavalla merelliset kohteet seuraavasti: a) Uusikaupungin Pakkahuoneen tuntumaan kansallispuistosta kertova esitetäulu ja/tai muu informaatiopiste veneilijöiden ja matkailijoiden käyttöön. Näin palveltaisiin myös</p>	<p>Uudenkaupungin Pakkahuoneella on kansallispuiston opastaulu, samoin Kustavin keskustassa. Lepäisten opastaluehdotukseen otetaan kantaa myöhemmin.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>

<p>veneettömiä, kuten liitteen muistiossa todettiin mm. Kustavissa b) Uudenkaupungin Lepäisten kärjen pysäköintialueelle infotaulu. Kohde on merellinen ja sopii hyvin tällaisen taulun kohteeksi. c) Kustavin keskustaan tai kunnan kanssa sovittaviin kohteisiin ikään kuin lähestymistaulut, että kunnan alueella on kansallispuisto. d) Uudenkaupungin Vekaran ja Putsaaren kohteet sopivat hyvin kehittämiskohteiksi.e) Ehdotetut rajoitusvyöhykkeet ovat hyviä.</p>		
<p>Yksityishenkilö 1: Rautsaareissa Porin Preiviikinlahdella on 1950-luvulta lähtien ollut kesämökki joka jää rajoitusalueen sisälle. Mökille kulkua ja veneilyä ei saa rajoittaa.</p>	<p>Rautsaareen on oikeus kulkea ja vesiuomaa kunnostaa myös vaikka mahdollinen rajoitusvyöhyke astuisi voimaan.</p>	<p>Tarkennus suunnitelman lomakkeella 18 C ja liitteessä 4 (kartta).</p>
<p>Yksityishenkilö 3: Ennen kansallispuiston perustamista Porin edustalla oli ns Rankun metsästysalue, jonne Metsähallitus myi metsästyslupia. Kun kansallispuisto perustettiin tämä poistui ja lähin metsästysalue on nyt Porin Räyhissä, minne Porinpohjoispuolelta on liian pitkä matka. Lausunnonantaja esittää että Rankun metsästyslupa-alue palautetaan ja kansallispuiston lakia tältä osin muutettaisiin. Lisäksi lausuja on huolestunut alueen minkkikannasta.</p>	<p>Lupametsästysalueet määriteltiin kun laki Selkämeren kansallispuistosta annettiin eikä sitä HKS:n yhteydessä ole voitu muuttaa. Metsähallitus tiedostaa minkki-ongelman ja pyrkii yhteistyössä alueen metsästäjien kanssa lisäämään sekä minkkien että supikoirien tehopyyntiä.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Yksityishenkilöt 4: Lausunnonantajat vaativat että vesitse kulku Porin Riitsaranlahden venevalkamasta merelle olisi sallittu liikkumisrajoituksesta huolimatta. Myös väylän kunnossapito tulee olla sallittua.</p>	<p>Riitsaranlahden venevalkamaa voi käyttää ehdotetusta rajoitusalueesta huolimatta eli olemassa olevaa väylää voi käyttää liikuttaessa merelle. Uoman ruoppaaminen edellyttää vesilain mukaista lupaa eikä asiaa voida käsitellä hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Rautsaareissa on vapaa-ajan asunto, johon on oikeus kulkea ja ylläpitää olemassa olevaa reittiä mantereelta Rautsaareen myös jatkossa.</p>	<p>Tarkennus suunnitelman lomakkeella 18 C ja liitteessä 4 (kartta).</p>
<p>Porin Riitsaranlahden kiinteistönomistaja: rajoitusalueen välittömässä läheisyydessä olevilla rakennetuilla kiinteistöillä tulee saada liikkua maitse ja vesitse. Jos liikkumisrajoituksia asetetaan siinä laajuudessa kuin tässä lausunoversiossa on esitetty, on siitä sekä vakinaiselle että vapaa-ajanasutukselle merkittävää haittaa ja johtaisi huomattaviin muutoksiin jo kymmeniä vuosia vallalla olleisiin käytäntöihin. Riitsaran alueen nykytila on tulosta tästä pitkään jatkuneesta vuorovaikutuksesta. Riitsaran veneväylä on tätä nykyä ollut käytössä 40 vuotta. Maan kohoaminen ja vesivirtauksen siirtämä hiekka ovat mataloittaneet väylää ja sen kunnostaminen on lähivuosina tarpeen.</p> <p>Riitsaran vakinaiset ja kesä- asukkaat pitävät yhteistyö ja vuorovaikutus pyrkimyksiä tervetulleina. Sanelupolitiikka aiheuttaa vain tarpeetonta vastakkainasettelua. Riitsaranlahden veneväylän hoito ei vaikuta fladojen pohjaskasvustoon. Uoman kohdalla on ajoittain voimakas vesivirtaus suuntaan tai toiseen riippuen nousu-</p>	<p>Riitsaranlahden venevalkamaa voi käyttää ehdotetusta rajoitusalueesta huolimatta eli olemassa olevaa väylää voi käyttää liikuttaessa merelle. Uoman ruoppaaminen edellyttää vesilain mukaista lupaa eikä asiaa voida käsitellä hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Rautsaareissa on vapaa-ajan asunto, johon on oikeus kulkea ja ylläpitää olemassa olevaa reittiä mantereelta Rautsaareen myös jatkossa.</p>	<p>Tarkennus suunnitelman lomakkeella 18 C ja liitteessä 4 (kartta).</p>

<p>tai laskuvedestä. Itse uoma ei täten ole paras kutupaikka. Suurimmat vuorokautiset pinnan vaihtelut ovat olleet lähes metrin. Vedenlaatuun Riitsaran fladoissa ja uomassa vaikuttavat oleellisesti laiduntavan karjan jätökset.</p>		
<p>TOTEUTUS</p>		
<p>Satakuntaliitto: Satakuntaliitto esittää että Metsähallitus jatkaa Selkämeren kansallispuiston ja puistoon liittyvien muiden luontoalueiden matkailullista kehittämistä jatkossakin laaja-alaisena kokonaisuutena. Suunnitelmassa esitetään luontomatkailusuunnitelman laatimista, ja siinä on hyvä ottaa huomioon myös muut lähialueella sijaitsevat luonnon kärkekohteet (esi. Puurijärvi-Isosuon sekä Kauhaneva-Pohjankankaan kansallispuistot).</p> <p>Kansallispuiston rauhallisuutta ja luonnonrauhan kokemismahdollisuuksia ei ole HKS:ssä riittävästi tuotu ilmi. Satakuntaliitto toteaa että lausunnolla olevaa suunnitelmaa tulee täydentää äänimaiseman osalta niin että äänimaisema ja yleensäkin kyseisien alueen erikoispiirre muuta ympäristöä hiljaisempaa alueena otetaan paremmin huomioon läpileikkaavana teemana suunnitelman sisällössä sekä vaikutusten arvioinnissa. Pelkkä maininta Satakunnan maakuntakaavassa osoitetuista hiljaisista alueista ei ole riittävä. Selkämeren kansallispuistoon kuuluvat Ouran saaristo sekä Säpin saari ja Luvian ulkosaaristo ovat osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa melutasoltaan hiljaisina alueina. Alueita koskevan maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen säilymiseen siten, että luonnon äänien ja hiljaisuuden kokemin on mahdollista. Tämä edellyttää että suunnitelman nykytilan kuvausta, toteutusasioita sekä ympäristövaikutusten arviointia täydennetään äänimaisemanäkökulmalla Satakunnan maakuntakaavan edellyttämällä tavalla. Hiljaisten alueiden huomioonottaminen on myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.</p>	<p>Satakunnan maakuntakaavassa esitetyistä hiljaisista alueista osa sijoittuu suunnittelualueelle ja kansallispuistoon. Kansallispuiston osalta kaavamerkintää noudatetaan ja erillisiä kohteita voidaan myös nostaa esille kävijöille, esim. Säpin länsipuolen kalliot.</p> <p>Varsinais-Suomen osalta tarvitaan laajempaa tarkastelua hiljaisista alueista. Sellaisia on myös Vakka-Suomen puolella puistoa, esim Kustavissa ja Uudessakaupungissa.</p> <p>Äänimaisema-teema on tarvetta ottaa tarkemmin huomioon tulevaisuudessa.</p>	<p>Lisäys lomakkeille 1 (nykytilan kuvaus), 13 (keskeiset suojelu- ja käyttöarvot), 14 (uhka-analyysi) ja 21B (luonnon virkistyskäyttö: palveluvarustus). Mukana myös ympäristövaikutusten arvioinnissa (lomake 27) vaikka äänimaisemaa ei erikseen mainita.</p>
<p>Porin kaupunki: Suunnitelman perusteella muflonien metsästyksen jatkuu Säpissä luonnonsuojelulain mahdollistamalla poikkeusluvulla. Harmaahylkeitä voidaan metsästää normaalien lupamenettelyjen mukaan. Kokonaisuudessaan suunnitelma turvaa ympäristöviraston näkemyksen mukaan erätalouden ja ammattikalastuksen intressit kansallispuistoalueella riittävällä tavalla.</p> <p>Suunnitelman mukaan kansallispuistossa on rakennuksia ja rakennelmia, joiden käytöstä ei ole tehty sopimuksia</p>	<p>Metsähallitus pyrkii käynnistämään toimenpiteet jossa kansallispuistossa olevat rakennukset kartoitetaan, omistajat ja käyttö selvitetään sekä laaditaan tarvittavat sopimukset ja luvat niiden jatkamiseksi. Ammattikalastuksen tukikohteina toimivat kalamajat ovat kansallispuiston lain hengen mukaisia, mutta esim pelkästään yksityisessä vapaa-ajan käytössä olevat rakennukset tulisi purkaa.</p> <p>Laitureita rakennetaan ainoastaan silloin kun se on</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>

<p>Metsähallituksen kanssa. Kyseessä ovat ilmeisesti ns. luvattomat kalamajat, jotka on ympäristöviraston näkemyksen mukaan joko purettava tai saatettava yhdessä kunnan rakennusvalvontaviranomaisen kanssa asianmukaisen rakennusluvituksen piiriin silloin, kun se on mahdollista.</p> <p>Laiturirakenteiden rakentamisessa ulkosaaristossa tulee käyttää harkintaa, jotta vähäisiä resursseja ei käytetä tarpeettomasti. Laiturin puute virkistyksestä arvokkaalla alue saattaa kertoa kokemuksesta vaikeudesta rakentaa pysyviä rantarakenteita ulkosaariston olosuhteissa. Virkistyskäytön kehittämistä ja rantautumispaikkojen lisäämistä tulee näillä alueilla tarkastella kriittisesti.</p>	<p>välttämätöntä, ja suuri osa käyntikohteista tulee toimimaan luonnonsatamina.</p>	
<p>Luvian kunta: Kansallispuistossa on rakennelmia ja rakennuksia, joiden käytöstä ei ole tehty sopimuksia Metsähallituksen kanssa. Kyseessä ovat ilmeisesti niin sanotut luvattomat kalamajat, jotka on lautakunnan näkemyksen mukaan joko saatettava asianmukaisen rakennuslupamenettelyn piiriin silloin kuin se on mahdollista tai vaihtoehtoisesti ne on purettava.</p>	<p>Metsähallitus pyrkii käynnistämään toimenpiteet jossa kansallispuistossa olevat rakennukset kartoitetaan, omistajat ja käyttö selvitetään sekä laaditaan tarvittavat sopimukset ja luvat niiden jatkamiseksi. Ammattikalastuksen tukikohteina toimivat kalamajat ovat kansallispuiston lain hengen mukaisia, mutta esim pelkästään yksityisessä vapaa-ajan käytössä olevat rakennukset tulisi purkaa.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Liikennevirasto: Vesiliikenteen nopeusrajoituksista on todettu, että vesiliikenteelle asetetaan nopeusrajoitukset vesiliikenteen turvallisuuden niin vaatiessa. Vesiliikenteen nopeusrajoituksista päättävät väylien osalta Liikennevirasto ja väylien ulkopuolisilta vesialueilta alueellinen ELY-keskus vesiliikennelain mukaisesti.</p>		<p>Tarkennus lomakkeelle 21B (luonnon virkistyskäyttö: palveluvarustus) ja 23 (muu luonnonvarojen ja alueiden hoidon periaatteet).</p>
<p>Satakunnan luonnonsuojelupiiri: Alueen luontoarvot ovat monilta osin syntyneet ihmistoiminnan, kuten laidunnuksen ja niiton, seurauksena. Tästä seuraa että uhkatekijöiden torjunnan toimenpiteisiin tulee kirjata luonnontilan säilyttämisen lisäksi luonnonhoidolliset toimet. Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tulisi myös kirjata maininta riittävien ja säännöllisten hoitotoimien jatkumisesta erityisen herkkillä alueilla, kuten Preiviinlahden rantaniityillä. Alueen luonnontarvot eivät kestä lyhyttäkään katkoa hoitotoimien jatkumossa. Kriittisimpänä voidaan pitää täysin laajoista ja hoidetuista rantaniityistä riippuvaista erittäin uhanalaista etelänsuosirriä, <i>Calidris alpina schinzii</i>, mutta hoitotoimien jatkuvuus on elintärkeää monille muillekin alueen arvokkaille luontotyypeille ja lajeille. Hoito- ja käyttösuunnitelman ei pidäkään olla yksityiskohtainen suunnitelma, mutta paikoin asioita voisi avata hieman enemmän. Esimerkiksi Säpin kävijätoiminnan yhteydessä mainitaan edellytyksenä uuden sataman rakentaminen, mutta tästä ei kerrota tarkemmin.</p>	<p>Säpin laiturista on tehty suunnitelma joka on valmistunut loppuvuodesta 2014. Sen toteuttaminen edellyttää lupaharkintaa, jossa hanke ja sen toteuttamisvaikutuksia (mm. Natura-vaikutuksia) arvioidaan.</p>	<p>Luonnonhoitoa koskevaa kirjausta tarkennettu lomakkeella 19 (Luonnonsuojelun ja -hoidon toimenpiteet). Säpin laituri on kuvattu tarkemmin lomakkeella 21A (luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailun toimenpiteet).</p>

<p>Museovirasto: Kiinteitä muinaisjäännöksiä koskevat hoitosuunnitelmat tulee lähettää Museovirastoon lausunnolle, minkä olisi hyvä käydä ilmi hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Todettakoon, että muinaisjäännösten maisemanhoito voidaan sovittaa hyvin yhteen alueen luontoarvoihin liittyvän hoidon kanssa. Vedenalaisten kohteiden osalta Museovirasto esittää toimenpiteisiin mahdollisuuksien mukaan tehtäviä kohdetarkistuksia, jotta haastattelemalla koottua hylkytietoa saataisiin tarkistetuksi ja syvennetyksi, ja sitä kautta jaetuksi mielenkiintoisemmassa muodossa kansallispuiston kävijöille. On syytä varautua ja tuoda hoito- ja käyttösuunnitelmassa esiin se, että jos kansallispuiston retkisatamia kehitetään tai venereittejä ruopataan, on syytä arvioida etukäteen yhdessä Museoviraston kanssa arkeologisen vedenalaisinventoinnin tarve vesirakennusalueella. Hoito- ja käyttösuunnitelma huomioi kaiken kaikkiaan arkeologisen kulttuuriperinnön myönteisesti ja rakentavasti. Museovirasto pitää hyvänä Metsähallituksen pyrkimystä toimia aktiivisesti luontoarvojen lisäksi myös kulttuuriperintöarvojen parissa.</p>	<p>Vedenalaiset luonto- ja kulttuuriarvot selvitetään aina ennen kuin uusia kohteita avataan yleisölle. Kiinteitä muinaisjäännöksiä koskevista suunnitelmista ollaan erikseen yhteydessä Museovirastoon.</p>	<p>Lisäys lomakkeelle 21A (luonnon virkistyskäyttö: retkeilyn ja luontomatkailemisen toimenpiteet).</p>
<p>Satakunnan museo: Arkeologisiin kohteisiin kohdistuu suunnitelmassa vain yksi toimenpide: hoitosuunnitelmien laatiminen ja niiden toteuttaminen. Kohteiden merkitseminen ja mahdollisten opastaulujen tekeminen sisältynee näihin myöhemmin laadittaviin suunnitelmiin. Retkeily- ja luontomatkailevuohyökkeellä sijaitsevien muinaismuistojen merkitseminen onkin niiden suojelun ja säilymisen kannalta tärkeää.</p>	<p>Retkeilykohteilla sijaitsevat muinaismuistot tullaan tarvittaessa merkitsemään jotta niiden säilyminen turvattaisiin.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Selkämeren ammattikalastajat: Yksi Selkämeren kansallispuiston perustamisen tavoite oli turvata ammattikalastuksen säilyminen elinvoimaisena (Laki Selkämeren kansallispuistosta 8.4.2011/326, 1§). Ammattikalastajien määrä on ollut laskusuuntainen Selkämeren rannikolla jo pitkään. Selkämeren Ammattikalastajat ry muistuttaa, että mikäli Rauman kaupungin vesialueet ovat virallisesti mukana kansallispuiston suunnittelualueina, tällöin Rauman kaupungin kalastuslinjauksien tulisi myös olla Selkämeren kansallispuiston lain ja hoito- ja käyttösuunnitelman hengen mukaisia. Nyt harjoitettu – ja suunnitelman mukaan ennallaan pidettävä – ammattikalastukseen kohdistuva lupapolitiikka on Rauman kaupungin osalta varsin ristiriitaista. Yhdenmukaisella suunnittelulla voitaisiin saada aikaan merkittävä kohennus paitsi alueen ammattikalastajien toimintamahdollisuuksille, myös Rauman kaupungin imagolle elinkeinon silmissä. Selkämeren Ammattikalastajat ry kiittää Metsähallitusta elinkeinon huomioinnista ja hyvässä hengessä käydyistä neuvotteluista Selkämeren kansallispuiston hoito- ja</p>	<p>Selkämeren kansallispuistossa Rauman kaupunki päättää kalastuksesta kaupungin vesialueilla. Kalastusta koskevat erityissäännökset ja -ohjeet kirjataan Raumanmeren kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan sekä pannaan täytäntöön Rauman kaupungin ratkaisujen/päätösten mukaisesti. Rauman kaupunki toteuttaa tähän hoito- ja käyttösuunnitelmaan kirjatut kalastusta koskevat tavoitteet ja toimenpiteet, yhteen sovittaen eri intressejä.</p> <p>Rauman edustan merialueen kalataloudellisen veloitettarkkailun vuosina 2008-2012 –raportin tuloksissa todetaan että yksikään ammattikalastaja (n=13) ei kokenut lupien saamisen huomattavaksi haitaksi (Väisänen ja Holsti 2013). Rauman kaupungin lupakäytännöt vastaavat nykyisin esim. Porin kaupungin ja Metsähallituksen vastaavia periaatteita.”</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>

<p>käyttösuunnitelman valmistelun aikana. Yhdistys myös toivoo hyvän yhteistyön jatkuvan tulevaisuudessakin, mikäli esimerkiksi hoito- ja käyttösuunnitelmaa ollaan aikeissa päivittää.</p>		
<p>Selkämeren kansallispuiston ystävät ry: Suunnitelman toteutuskustannukset on jaettu suunnitelmassa vuotuisiin ylläpitokustannuksiin ja investointeihin. Molempien osalta silmiinpistävä on kustannusarvioinnin epärealistinen varovaisuus. Kansallispuiston kehittämisinvestoinnit ovat todennäköisesti olennaisesti arvioitua suuremmat, etenkin jos otetaan huomioon verkostokumppanien toteuttamat investoinnit. Realistinen suunnitelman edellyttämien investointien suuruusluokka 15 vuoden HKS jaksolla lienee tasolla 5 milj. euroa. Vuotuiset ylläpitokustannukset on suunnitelmassa arvioitu tasolle 220 000 e/v mikä lienee vain noin kolmannes todellisesta tarpeesta. Myös henkilöstön ja työvälineistön vajaus on ilmeinen. Suunnitelmassa olisi kustannukset pyrittävä arvioimaan realistisesti ja samalla tulisi ottaa huomioon myös verkostokumppanien arvioitu panostus, koska puiston toteutusmalli perustuu verkoston kokonaistoimintaan. Kaikki hankerahoitus on aktiivisesti haettava käyttöön suunnitelmakauden aikana. Tämä edellyttää lisäpanostusta myös hankehallinnointiin, koska hankerahoituksella ei pääsääntöisesti tueta hankkeen valmistelua ja jälkihoitoa. Selkämeren kansallispuisto tarvitsee oman puistonjohtajan, joka toimii kansallispuiston kasvoina ja toteutuksen koordinoijana yhteistyössä lukuisien sidosryhmien kanssa. Myös kansallispuiston valvonnan resurssit (vene ja henkilöstö) on merkittävä suunnitelman kustannusarvioon. Lausunnon liitteenä on HKS -suunnitelman luonnos, johon on merkitty tarkemmat detaljitason kommentit ja korjausehdotukset.</p>	<p>Kansallispuiston tulevien resurssien arviointi on karkeaa ja epätarkkaa ja tulee nähdä suuntaa antavana arviona. Esimerkiksi mittavampien toimenpiteiden (Säpin laituri, rakennuskannan korjaukset) budjetit tarkentuvat myöhemmin.</p>	<p>Lomake 26 (resurssit) korjattu. Yksityiskohtaiset korjausehdotukset otettu huomioon suunnitelmassa.</p>
<p>Suomen metsästäjäliiton Satakunnan piiri ry: Harmaahylkeen metsästys tulee sallia ilman Metsähallituksen lupamenettelyä koko kansallispuiston alueella. Vierasperäisten (minkki ja supikoira) pienpetojen loukkupyynnin salliminen ilman lupamenettelyä kansallispuiston alueella edesauttaisi lintukannan runsastumista. Hirven ja valkohäntäpeuran ajoon myönnettävien poikkeuslupien tekstiä tulisi muuttaa siten että poikkeuslupia myönnetään jatkossa kaikille hirvieläimille. Perusteluna esim. metsäauriskannan voimakas kasvaminen ja vahinkojen lisääntyminen voidaan tällä menettelyllä jatkossa estää. Natura 2000 alueilla tulee metsästys sallia kuten metsästyslaki ja asetus edellyttävät. Näitä alueita ei tule liittää automaattisesti kansallispuiston alueeseen ilman että ei oteta</p>	<p>Harmaahylkeen metsästyksen ei tarvita Metsähallituksen lupaa, mutta kansallispuistoon kuuluvilla entisillä ns. valtion yksityisillä vesialueilla tarvitaan metsästysvuokrasopimus, mikä sisältää metsästysoikeuden. Asiaa ei voida HKS:ssä muuttaa koska se on ratkaistu kansallispuiston laissa. Sama koskee pienpetojen pyytämistä koskevat poikkeusluvat.</p> <p>Metsäauris on kotoperäinen laji ja sen pyytämiseen voidaan myöntää poikkeuslupia mikäli luonnonsuojelulain (1096/1996) §15 kohta 2 voidaan osoittaa: ” 2) vähentää vierasperäisten</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan</p>

<p>huomioon paikallisen väestön mielipiteitä. Jatkossa tulee lähettää tietoja suunnitelmista ja tulevista muutoksista myös alueella toimiville metsästysseuroille.</p>	<p>sekä, jos laji on tullut liian runsaslukaiseksi tai käynyt muutoin vahingolliseksi, muidenkin kasvi- ja eläinlajin yksilöiden lukumäärää;”</p> <p>Valtiolle hankittuja alueita ei lähtökohtaisesti tulla liittämään kansallispuistoon. Kansallispuistoon voidaan kuitenkin alueen hankinnan yhteydessä liittää puistoon rajoittuvia tai sen läheisyydessä olevia alueita. Näitä ovat Natura 2000 – verkostoon tai valtakunnalliseen rantojen suojeleohjelmaan kuuluvien rakentamattomien saaristojen, saarten ja luotojen osat, jotka muutoin jo suurimmalta osin sisältyvät perustettavaan kansallispuistoon</p> <p>Natura 2000 – verkostoon kuuluvia vesialueita ei hankita valtiolle liitettäväksi kansallispuistoon. Selkämeren kansallispuiston laajentaminen tapahtuu muilta kuin edellä mainituilta osin vain muuttamalla kansallispuistosta annettua lakia.</p>	
<p>Suomen riistakeskus: Selkämeren kansallispuiston alueelle on myönnetty useita ns. luonnonsuojelulain 15 § mukaisia lupia vieraslajeille. Lupien perusteena on juuri lajien vieraslajistatus. Suunnitelman sivulla 22. on mainittu selkärankaisten osalta alueelle haitallisiksi lajeiksi minkki, supikoira ja lintukosteikoilla myös kettu. Alueella elää myös runsas valkohäntäpeurakanta joka saattaa ulkosaaristo-olosuhteissa aiheuttaa paikallista haittaa kasvillisuudelle. Kyseiselle lajille tulisi voida alueella myöntää joustavasti lsl 15 § poikkeuslupia jo pelkän lajin vieraslajistatuksen ja mahdollisten vaikutusten perusteella. Suunnitelmassa tulisi avata lajin potentiaaliset haitalliset kasvillisuusvaikutukset ja ottaa selkeästi kantaa poikkeuslupien tarpeellisuuteen alueella.</p> <p>Muflonin osalta Suomen riistakeskus huomauttaa lajin olevan osa koko kansallispuiston kulttuuriperintöä. Säpin alueella laiduntava ylämaankarjan laidunnuspaineen mitoituksessa tulee ottaa huomioon myös saaren muflonikanta.</p> <p>Selkämeren kansallispuistossa hylkeenmetsästys on sallittu, mutta paikkoja hylkeiden turvalliselle ampumiselle on vain niukasti. Suomen riistakeskus on kerännyt alueelta kommentteja. Kommenttien perusteella Uudenkaupungin harmaaletot, Rauman edustan saaret Truutkallion, Kivikarin Bokreivin, Hylkeen kivien ja</p>	<p>Harmaahylkeen metsästys tapahtuu sulan veden aikana yleensä niin pieniltä kareilta että niissä ei pesi lintuja eikä niitä ole sisällytetty rajoitusalueisiin, joten mahdollisista rajoitusalueista ei siten luultavasti ole suurta merkitystä harmaahylkeen metsästykselle. Rajoitusalueet koskevat Porin Preiviikinlahtea lukuun ottamatta pelkästään maa-alueita.</p>	<p>Valkohäntäpeuran vaikutuksia lisätty lomakkeelle 7 (lajisto)</p> <p>Harmaahylkeen muuttunut metsästyskäytäntö on lisätty lomakkeelle 10 (erätalous: nykytila) ja 22 (erätalous: suunnitelma).</p>

<p>Isokruunun/Porhovareen alueella ovat hylkeiden käyttämiä makoilukiviä. Lisäksi Eurajoen edustalla olevat Kallan ulkopäät ja Siliön kalliit ovat myös hylkeiden käytössä. Selkämeren kansallispuiston lain tarkoituksena on ollut, että hylkeenmetsästys alueella jatkuu. Suomen riistakeskus edellyttää, että liikkumisrajoituksia toimeenpaneavassa järjestyssäännössä otetaan huomioon hylkeenmetsästyksen jatkuminen mairinnousukieltoja määriteltäessä. Suomen riistakeskus katsoo, että hylkeiden suosiossa oleville alueille tulee jäädä luotoja joilta hylkeiden ampuminen on mahdollista järjestyssäännön voimaantulon jälkeenkin. Alueen hylkeenmetsästys tullaan tulevaisuudessa metsästysasetuksen muutoksen jälkeen järjestämään keskeytysmetsästyksenä. Muutos tulee huomioida myös suunnitelmassa.</p>		
<p>Uudenkaupungin ympäristöyhdistys ry: Yhdistys toivoo, että kalakantojen ja erityisesti karisiika-asiat otettaisiin hoito- ja käyttösuunnitelmassa paremmin esille.</p> <p>Alueen matkailuyrittäjille pitää järjestää koulutusta, jotta yrittäjät (jo toimivat tai yrittäjyyttä pohtivat) ymmärtäisivät paremmin kansallispuiston aluetaloudellisen merkityksen ja myös yritysten roolin alueen kehittämisessä ja uusien työpaikkojen luomisessa.</p> <p>Yhdistys haluaa korostaa myös sitä, että jatkossakin tulee säännöllisesti järjestää alueen asukkaiden, organisaatioiden ja muiden tahojen kanssa avoimia keskustelutilaisuuksia ja täten tehdä kansallispuistoa tunnetuksi.</p>	<p>Metsähallitus on yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestänyt koulutusta alueen matkailuyrittäjille. Tarkoituksena on jatkaa koulutustilaisuuksia myös jatkossa.</p> <p>HKS:n ja kansallispuiston kehittämiseksi on tarkoitettu yhteistyöverkosto, joka perustuu paitsi eri teemoihin myös osittain alueisiin. Kansalaisjärjestöjen ja yhdistysten roolia esim. alueiden asiantuntijoina ja talkootöissä arvostamme myös jatkossa.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Reposaaren metsästysseura ry: Reposaaren Metsästysseura ry toivoo, että nykytilanne voisi jatkua myös kansallispuistossa ja että kannan hoito ja metsästys olisi sallittua nykyisellä tavalla, hyvän metsästyskulttuurin ja lain sallimissa puitteissa sekä ottaen huomioon muut kansallispuistossa kävijät kuten marjastajat, lintuharrastajat ja muut vierailijat. Seura esittää, että myös pienpetojen (kettu, supi, minkki) metsästys ja loukkupyynti sallitaan. Tällä tähdätään Säpin ainutlaatuisen lintukannan säilyttämiseen ja ennen kaikkea sen pesinnän onnistumiseen.</p>	<p>Säpin muflonin metsästykselle on myönnetty poikkeuslupa. Nykyinen lupa on voimassa 31.7.2024 saakka.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Porin Riitsaranlahden kiinteistönomistaja: Riitsaranlahti otettava mukaan kun tutkitaan ja selvitetään fladoja, kalastoa jne. Myös hoitokohteena, esim. ruovikon niitto.</p>	<p>Riitsaranlahti arvioidaan kun fladojen mahdollinen kunnostus ja selvitys tulee ajankohtaiseksi. Suurta osaa lahden rantaniityistä on hoidettu ja laidunnettu jo usean vuoden ajan.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI		
<p>Varsinais-Suomen ELY-keskus: Hoito- ja käyttösuunnitelman Natura-vaikutusten tarveharkintaa tulee laajentaa koskemaan myös suojeluperusteena olevaa säännöllisesti esiintyvää muuttolinnustoa. Muutoin ELY-keskus yhtyy näkemykseen, että suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet eivät todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä suojeluarvoja, joiden vuoksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon, eikä hoito- ja käyttösuunnitelma suunnitella edellyttä luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-vaikutusten arviointia.</p> <p>ELY-keskus kuitenkin toteaa, että edellä lausutusta huolimatta kaikkia hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettyjä ja muitakin Natura-alueisiin vaikuttavia hankkeita/toimenpiteitä koskee jatkossakin tarkemman suunnittelun ja päätöksenteon yhteydessä luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen arviointivelvollisuus, mikä edellyttää aina vähintään Natura vaikutusten tarveharkintaa.</p>		<p>Ympäristövaikutusten arviointia tarkennettu koskemaan myös suojeluperusteena olevaa säännöllisesti esiintyvää muuttolinnustoa, lomake 27 (ympäristövaikutusten arviointi). Natura vaikutusten tarveharkintaa koskeva kirjaus lisätty lomakkeelle 27.</p>
SEURANTA		
<p>Satakuntaliitto: HKS:n toteuttamisen edistämisen kannalta on tärkeää, että suunnitelman toteutumista seurataan ja tästä syystä suunnitelman laadinnassa mukana olleet tahot on hyvä kutsua ajoittain yhteiskokouksiin, jossa käydään läpi suunnitelman toteuttamisen tilanne.</p>	<p>HKS:n ja kansallispuiston kehittämiseksi on tarkoitus perustaa yhteistyöverkosto joka perustuu paitsi eri teemoihin myös osa-alueisiin. Kansalaisjärjestöjen ja yhdistysten roolia esim alueiden asiantuntijoina ja talkootöissä arvostamme myös jatkossa. Näissä yhteyksissä myös HKS:n toteutumista seurataan.</p>	<p>Ei muutosta suunnitelmaan.</p>
<p>Rauman seudun lintuharrastajat: Yleisenä kommentina suunnitelmasta mainittakoon lisäksi, että sen sisältämät selvitykset keskittyvät lintujen pesimäaikaisiin rauhoitusalueisiin. Muistutamme, että myös vesilintujen tärkeät levähdysvesialueet tulisi huomioida suunnitelmassa. Rauman seudulla tärkeitä muutonaikaisia levähdysalueita ja/tai sulkasatoalueita ovat mm. Pinokarinlahti, Nurmeksen ja Aikon itäpuolen suojaisat lahdet sekä Unajanlahti. Lisäksi muistutamme saaristolinnuston jatkuvasta muutoksesta ja uusien pesimäkarien muodostumisesta sekä vanhojen pesimäsaarien lintukannan heikkenemisestä. Tulee luoda riittävän joustava järjestelmä, joka mahdollistaa myös uusien rauhoitusalueiden luomisen ja vanhojen purkamisen esim. 10 – 15 vuoden välein.</p>	<p>Seurantoja toteutetaan yleensä Metsähallituksen valtakunnallisten seurantaohjeiden mukaan.</p>	<p>Seurantaosiota tarkennettu lomakkeella 19 (luonnonsuojelu ja –hoidon toimenpiteet)</p>
<p>Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos: Kansallispuiston toimenpidesuunnitelmissa tulisi mahdollisuuksien mukaan huomioida</p>	<p>Metsähallitus vastaa merikutuisen harjuksen hoitosuunnitelmasta koko rannikolla, mukaan lukien Selkämeri. Muiden lajien osalta seurantaa ja inventointeja</p>	<p>Kalastoa koskeva lajistokuvaus lisätty lomakkeille 4 (vesistöt ja merialueet), 7 (lajisto)</p>

<p>Selkämeren kalalajiston monimuotoisuuden seuranta ja tutkimustarpeet. Nykyinen tutkimus painottuu talouskalalajeihin. Esimerkiksi osasta EU:n luontodirektiivin raportoinnissa mukana olevista kalalajeista ei juuri ole tutkimustietoa saatavilla Selkämereltä. Erityinen huomio tulisi kiinnittää alueella esiintyviin vaarantuneisiin tai uhanalaisiin lohikalalajeihin. Vaarantuneiden tai uhanalaisten kalalajien taantuminen johtuu pääosin suuren mittakaavan muutoksista kuten ilmastonmuutoksesta, ihmistoiminnasta kuten kalastuksesta ja matalien rannikkoalueiden rehevöitymisestä sekä myös lisääntyneistä hylje- ja merimetsokannoista.</p> <p>Merikutuinen siika on ollut yleinen laji suunnittelualueella. Rantojen rihmaleväkasvustojen ja vähäjäisten talvien takia varsinkin poikasten lukumäärä on pienentynyt. Suunnittelualueella voisi yhteistyössä kalatalouden toimijoiden kanssa tutkia mahdollisuuksia elvyttää meressä kutevan siian lisääntymismahdollisuuksia.</p> <p>Merikutuinen harjus: Kansallispuiston pohjoisosassa on 1990-luvun alkuun esiintynyt harvalukuinen, mutta elinvoimainen harjuskanta. Se romahti vuosikymmenen lopulla ja on nyt lähes hävinnyt. Tutkimuslaitos esittää myös merikutuisen harjuksen elvyttämistä ja palauttamista yhteistyössä kalatalouden tutkijoiden kanssa.</p> <p>On tärkeää että kalastukselle haitallisten lajien (kuten hylkeet ja merimetso) kantoja voidaan kansallispuiston alueella hoitaa valtakunnallisten hoitosuunnitelmien ja periaatteiden mukaisesti. Kalatalous on Selkämeren kansallispuiston merkittävä osa. Siksi tulisi voida tarkastella myös kalastuksen kulttuurihistoriaa esimerkiksi koulutuksessa ja matkailussa. Mahdollisuuksien mukaan tulisi inventoida ja dokumentoida kalatalouteen liittyvät historialliset ja nykyiset pyyntimuodot ja asuinpaikat.</p> <p>Yksittäiset kommentit: Yhteenveto Keskeiset arvot. Virkistyskäytön pääkohteisiin kuuluvat myös Iso-Enskeri, Seliskeri, Reveli ja Ourat.</p> <p>Nykytilan kuvaus, lomake 4 vesistöt ja merialueet: Tekstistä puuttuu kuvaus aluetta luonnehtivasta kalalajistosta.</p> <p>Nykytilan kuvaus lomake 7 lajisto: Selkämerellä esiintyy äärimmäisen uhanalaista meriharjusta ja meritaimenta, jotka puuttuvat taulukosta. Lajisto-kohdasta puuttuvat kalat ja suuret merinisäkkäät.</p>	<p>voidaan toteuttaa yhteistyössä useiden toimijoiden kesken (esim. RKTL, SYKE, ELY-keskus, kalastusjärjestöt). Esimerkiksi VELMU-ohjelman puitteissa on tehty laadukasta inventointi- ja mallinnustyötä.</p> <p>Kalastukselle haitallisten lajien kantoja voidaan kansallispuistossa hoitaa samojen periaatteiden mukaisesti kuin ympäröivilläkin alueilla. Tämä on ratkaistu jo kansallispuistoa perustettaessa.</p> <p>Kalastuksen kulttuurihistoriaa ja nykypäivää otetaan huomioon ja esitellään kävijöille moni eri tavoin. Kulttuuriperinnön suojelemiseksi kansallispuistossa on alettu kunnostamaan arvokkaimpia kalamajoja.</p>	

<p>Satakunnan museo: Kansallispuiston rakennusperinnön hoidon ja sen tilan seurannan osalta Satakunnan museo ehdottaa että HKS:ään kirjataan yhteistyötahoiksi Varsinais-Suomen ja Satakunnan kulttuuriympäristöryhmät. Työryhmissä käsitellään jo nyt kansallispuistoon liittyviä asioita ja yhteistyö on vakiintunutta, Siksi ryhmät olisi hyvä kirjata myös HKS:ään.</p>		<p>Ehdotus lisätty lomakkeelle 24 (hallinto).</p>
--	--	---